

LETO VII. ST. 75

LJUBLJANA, JULIJ 1964

gradisov vestnik

GLASILO KOLEKTIVA PODJETJA »GRADIS«

VOLITVE DELAVSKIH ORGANOV SAMOUPRAVLJANJA

Izvolili smo naše poslance

Ponedeljek, 15 junij, bo ostal neizbrisno zapisan v analih našega podjetja — Tega dne smo izvolili naše nove samoupravne organe od centralnega delavskega sveta do obratnih delavskih svetov

Letošnji 15. junij bo ostal neizbrisno zapisan v analih našega podjetja, zlasti v zgodovini samoupravljanja.

Tega dne smo v našem kolektivu spet izvolili nove predstavnike delavcev-proizvajalcev, naše »poslance«, v vse samoupravne organe — od centralnega delavskega sveta do svetov poslovnih enot in obratnih delavskih svetov. Prvič smo izvolili samoupravne organe po novem sistemu, ki je že uveljavljen v naših politično-teritorialnih enotah, od občinskih skupščin tja do zvezne skupščine, tako da ima polovica »poslancev« dvoletno mandatno dobo, drugi pa so bili izvoljeni za dobo enega leta. S tem sistemom je zagotovljeno, da bo zamenjava proizvajalcev-upravljalcev v samoupravnih organih pospešena, hitrejša, vrh tega pa bodo tisti predstavniki, ki so bili izvoljeni za dobo dveh let, zagotavljali samoupravnemu sistemu tudi znotraj podjetja določeno kontinuiteto oziroma prenašanje izkušenj na nove kadre v samoupravnih telesih.

Morda bo ob tem našem prazniku ta ali oni skomignil z rameni, češ, saj to so za nas že običajne, čisto vsakdanje stvari?

Drži, da smo se v burnih procesih razvoja, ki se kaže na vseh koncih in krajih, na te stvari že tako navadili, da za nas pravzaprav niso nič novega. Toda če se nekoliko zamislimo in gremo v mislih le dobro desetletje nazaj, v prva otroška leta samoupravljanja, v čase, ko so samoupravni organi še tavalji, iskali svoje delovno področje in se večkrat izgubljali v drobnih, nepomembnih zadevah, v čase, ko je bil delavec še marsikje skorajda »objekt«, ali v najboljšem primeru le proizvajalec, ne pa tudi upravljavec svojega dela, potem moramo priznati, da smo na tej poti vseposod — in tudi v našem kolektivu — naredili ogromne korake naprej. Danes je samoupravljanje temeljni kamen naše družbene ureditve, temelj, na katerem se bo družba razvijala k vedno popolnejšim oblikam, k oblikam, v katerih bo vse bolj in bolj prihajala do izraza odločitev in volja delovnega človeka, proizvajalca in upravljavca.

Ko se danes novi samoupravni organi pripravljajo, da poprimejo za delo, jim bo toliko lažje, ker je bilo dosedanje delo samoupravnih teles dokaj uspešno in plodno. Na pozitivnih izkušnjah (in tudi na

napakah, ki smo jih storili) bo lažje zastaviti delo, zaorati nove brazde. Toda istočasno se pred novimi samoupravnimi telesi, tako pred centralnim delavskim svetom kot pred drugimi telesi, odpirajo nove in nove, nelahke, zahtevne naloge.

Smo v prvem letu novega sedemletnega planskega obdobja, v času, ko na vseh nivojih izdelujemo prve sedemletne plane razvoja. Že samo to dejstvo kaže na zahtevnost in toliko večjo odgovornost, ki čaka naše na novo izvoljene poslance. Vrh tega živimo v dobi burnega napredka, hitrih premikov v našem celotnem življenju, zlasti še v gospodarstvu — naj omenimo samo priprave za novi gospodarski sistem in vedno ostrejšo težnjo, da damo družbenemu in osebnemu standardu več poudarka kot doslej, da investicijsko potrošnjo spravimo v zmernejše okvire in podoben. Vse to in še marsikaj bo terjalo od naših samoupravnih organov obilico kvalitetnega in odgovornega dela, tehtnih, poglobljenih premislekov in jasnih, dolgoročnih orientacij.

Ko smo v ponedeljek izvolili naš novi »parlament«, smo s tem izkazali našim najboljšim delavcem zaupanje, da kot predstavniki delavcev-upravljalcev kar najuspešneje nadaljujejo pot, ki so jo že doslej načrtali naši samoupravni organi. Prepričani smo, da bo naše samoupravljanje ob vsestranski podpori vsega kolektiva in ob polni zavzetosti slehernega posameznika izpolnilo velike naloge, ki bodo koristne tako za našega gradbenega delavca kot za najširšo družbeno skupnost.

PRED XI. ŠPORTNIM DNEVOM PODJETJA GRADIS

Start konec junija

Člani kolektiva — športniki se že dalj časa pripravljajo na športni dan podjetja. Po poslovnih enotah kot na centrali podjetja se vršijo treningi posameznih ekip.

Gradisove letne in zimske športne igre so postale že tradicionalna prireditve, kjer se vsako leto dvakrat srečajo vsi športniki podjetja in preizkusijo svoje znanje in športne sposobnosti. Letošnje športne igre bodo 27. in 28. junija v prostorih Gradbenega šolskega centra v Ljubljani. Titova 98, pod pokroviteljstvom šefov poslovnih enot obrata gradbenih polizdelkov in Kovinskih obratov Ljubljana.

Pripravljalni odbor, ki ga vodi ing. Saša Skulj, je imel že več sestankov in so obravnavali vse podrobnosti organizacije tekmovanja. Za organizacijo posameznih panog so bili izvoljeni naslednji člani:

nogomet: Mujo Ravnikar, Vinko Novinc;

streljanje: Ludvik Snajder;

kegljanje: Pavel Satler;

šah: Janez Pančur;

odbojka: Jože Karun

namizni tenis: Stojan Paternost;

balinanje: Milan Lojvec, Ivo Lovše.

Vsa športna tekmovanja v streljanju, šahu, odbojki in namiznem tenisu bodo na teritoriju gradbenega šolskega centra v Ljubljani, nogomet na igrišču Olimpije ob jami ob Vodovodni cesti, kegljanje pa na kegljišču Gradisa.

V častno razsodišče so bili izvoljeni: Anton Martinšek, Rajko Zupančič in Jože Repše. Tehnično vodstvo sta prevzela Jenda Stoviček in Vinko Cotič, finančno službo Bernarda Smraje in Vojteh Pečlin, propagando pa Lojze Cepuš in Anton Ogorevc. Za zdravniško službo bo poskrbel tov. Jernej Jeršan, ki je hkrati zadolžen, skupno s tov. Piženatom, za organizacijo prenočišča in prehrane tekmovalcev.

Pomen Gradisovih športnih iger je toliko večji, ker se srečajo člani celotnega podjetja, prav tako tudi zaradi nujne potrebe po rekreaciji. Športniki, na veselo snidenje v Ljubljani.

PETI ŠPORTNI DAN GRADBINECV SLOVENIJE

Start avgusta

Tako kot že vrsto let doslej se bodo tudi letos srečali gradbeni delavci iz slovenskih gradbenih podjetij na letnih športnih igrah. Letos bodo športne igre gradbenih delavcev Slovenije v Ljubljani pod vodstvom in organizacijo našega podjetja oziroma pokroviteljstvom glavnega direktorja ing. Huga Keržana. Športne igre gradbincev bodo 29. in 30. avgusta. To bo že peto zapovrstno republiško športno tekmovanje gradbincev v naši republiki.

V sedanjih časih, v stoletju mehanizacij in avtomatizacije, postaja šport vse bolj in bolj življenjska nuja, neogibna potreba za slehernega človeka. Tudi gradbeni delavec bi moral gojiti šport, ne morda zato, ker bi se na gradbišču premalo »pregibal«, pač pa iz potrebe po vsestranskem, harmoničnem razvoju telesa, zaradi odpravljanja hib, ki jih povzroča pri vseh poklicih enostranost dela. Gradbeni delavec je večkrat izpostavljen vremenskim nevšečnostim, zato mu je šport nujno potreben kot dopolnilo pri vsestranski utrditvi telesa. In končno ne gre prezreti, da je danes šport — širše vzeto — tudi rekreacija, duševna in telesna sprostitve, neke vrste duševni in telesni konjiček, ki človeka zadovolji, navda z novo voljo do dela in sprostivijo. Zato je treba vrednotiti šport s te plati ne samo kot sredstvo za splošno utrditev telesa in kot sredstvo, ki naj sprostí otrdele sklepe in mišice.

Vprašali smo predsednika pripravljalnega odbora športnih iger gradbincev Slovenije tov. Milana Arneža, dipl. gr. ing., kako je s pripravi in organizacijo športnih prireditev.

»Posebnost letošnjih republiških športnih iger,« je dejal tov. ing. Arnež, »je tudi v množičnosti.« Doslej je prijavljenih 1200 tekmovalcev, ki bodo zastopali 32 kolektivov raznih podjetij. Skoda, da v teh manjkajo podjetja »Izola«, »Tehnogradnje« Maribor, »Sava« Jesenice, »Vegrad« Velenje in drugi. Vsega skupaj je prijavljenih 132 moških in 15 ženskih ekip.

Priprave tečejo po programu. Organizacijski komite redno zaseda. Če računamo, da bodo v podjetjih organizirali še izbirna tekmovanja, bo torej to prvenstvo zajelo po naših računih najmanj 3000 gradbincev. Zato ta tekmovanja ne bodo samo množična telesna vzgojna manifestacija, temveč tudi propaganda na sploh za šport in prijetna oblika zbliževanja vseh gradbenih delavcev Slovenije. Vsa tekmovanja, razen nogometa in kegljanja, bodo prav tako na gradbenem šolskem centru. Tekmovalo se bo v nogometu, kegljanju (moški in ženske), odbojka, namizni tenis (moški in ženske), šah, balinanje ter streljanje (moški in ženske).

Športne igre gradbincev Slovenije vodi komisija pri republiškem odboru gradbenih delavcev Slovenije pod vsakoletnim organizacijskim vodstvom raznih podjetij. Tako so bile prve športne igre gradbincev leta 1960 pri »Ingradu« Celje, leta 1961 »Slovenija ceste«, leta 1962 »Pionir« Novo mesto, leta 1963 »Konstruktor« Maribor. Letos pa je ta odgovorna naloga poverjena našem podjetju.

Novi CDS

in mnenja njegovih članov
glej na 2. in 3. strani

Roki, kvaliteta - poslovna morala

Prosili smo ing. Gričarja, ki je sodeloval pri izbiri dela in sklepanju pogodbe za dela, ki jih bo izvajal »Gradis« v ZR Nemčiji, da nam napiše nekaj svojih opazovanj ob organizaciji prevzemanja del pri nas.

Ce govorimo o gradbeništvu v ZR Nemčiji, slišimo vedno podatke o zavidanju vredni stopnji mehanizacije, brezhibnem vzdrževanju strojev in dobrih strokovnjakov, nizkih najemninah stroja, vseh vrstah novih materialov, da jim ni noben problem uvoziti iz tujine vse, kar manjka, kar je zunaj ceneje itd. Delo dobro premislijo, ga pripravijo in vsakdo se čuti odgovornega za poverjeno mu delo in ni več treba nekoga nad njim, da bi ga kontroliral, če je delo res opravil in kako. Vse to je res in ni treba, da bi o tem na široko pisal. Vse to je vzrok, da se je ZR Nemčija dvignila na tolikšno današnjo gospodarsko višino, to je vzrok »gospodarskega čudeža« zvezne republike. Le eno smo opazili, in to so nam tudi potrdili, da je prišla njihova izredna marljivost popuščati, visoki standard jih pomehuži, iščejo, kako bi že splošno uveljavljen 42-urni delovnik še bolj skrajšali, si napravili še več praznikov (v maju 1964 so imeli 16 prostih dni!), a pri tem še več zaslužili, se več vozili z avtom in šli na dopust, zamenjali manjše stanovanje z večjim itd. Nekateri (starejši) pravijo, da to danes še gre, a da so tudi v tem meje — ali pa pot navzdol.

Se eno mislim, da imajo in posebno za to jim lahko zavidamo, to je poslovna morala in solidnost poslovanja. Tudi to je močna komponenta uspehov njihovih poslov doma, še bolj pa v tujini. Držijo dogovore, termine, kvaliteto. Ne izgubljajo časa s tem, kako bi obšli pogodbe, se otreli krivde. Zato tudi uspeva kooperacija subakordantov, posojinila strojev in ljudi, sodelovanje z obrtniki itd. Vemo, da vsemu temu ni vzrok kaka sentimentalna želja po solidnosti, ampak pretežno konkurenca in borba za trg, saj se za interesantna, velika, dobro plačana dela še vedno borijo med seboj.

In prav tu odločilno odloča solidnost, reference, poslovna morala. Dober in slab glas o podjetju je neusmiljeno odločilen in vsak se bori za dobrega, najboljšega.

Kvaliteta del, posebno grobih gradbenih del, tam ni prav nič boljša kot pri nas, pač pa zelo pazijo na omete, fugiranje, vidne betone itd. in za to tudi nekaj žrtvujejo. Obrtniki in instalaterji razpolagajo s široko in kvalitetno izbiro, a se od njih zahteva brezhiben izgled izdelka oziroma montaže.

Gradbena podjetja so v »privatnih« rokah, čeprav je vedno manj podjetij z znanim ali enim lastnikom in so to le manjša podjetja. Ker je za razmah podjetja odločilna njegova finančna moč, se manjša podjetja prostovoljno združujejo v delniške družbe in s tem združujejo kapital in ustvarjajo svojo moč ter možnost prevzemanja večjih del. Podjetja postopoma odkupujejo koncerni, močne finančne grupe oz. banke, ki imajo vsi za seboj praktično neomejen kapital. Tako nastajajo velika gradbena podjetja, ki nimajo direktnega lastnika, ker je njihov lastnik banka, ki upravlja podjetje po svojem upravnem svetu. Tako se zgodi, da je lahko ista banka lastnik več in raznih gradbenih podjetij z različnimi imeni, ki so si med seboj konkurenčna in imajo stično točko le v enem ali dveh upravnih svetnikih. Tako je npr. »Deutsche Bank« pretežni lastnik delnic gradbenega podjetja Philipp Holzmann, ki je največje gradbeno podjetje v ZR Nemčiji in zaposluje ca. 25.000 delavcev (to bi ustrezalo jugoslovanskemu podjetju z najmanj 50.000 delavci ali desetim Gradisom). Ista banka je hkrati lastnik podjetja »Deutsche Asfalt« in solastnik še drugih podjetij z raznimi imeni. Navzven ta podjetja delujejo kot konkurenčna in se tudi res med seboj borijo za delo, kot bi bila tuja; saj smo to opazili prav pri oddaji velikih del za frankfurtsko letališče.

Banka kot lastnik se v poslovanje svojih podjetij ne vtika, nudi jim le kredite, opazuje njihove uspehe in neuspehe, stimulira vodstvo oz. ob neuspehu vodstvo zamenja. Sploh v vseh podjetjih zelo skrbno izbirajo odgovorno vodstvo in če je sposobno, ga visoko plačujejo, zahtevajo pa od njega vidne uspehe, dajejo pa mu tudi velike pravice.

Vsa javna dela, to je dela, ki jih oddajajo občine, okraji, pokrajina, zvezna vlada, vojska, uprava cest itd., se obvezno javno razpišejo in oddajo najugodnejšemu in ne najcenejšemu ponudniku. Razpisa »sposobnosti« ne poznajo.

Vsa druga dela (ki so v večini) oddajajo poljubno, to je z direktno ponudbo, z zbiranjem le od izbranih podjetij, sem in tja tudi z javnim razpisom.

To je torej tako, kot je pri nas predpisano po »temeljnem zakonu«, le da so pri nas dela po drugem odstavku po obsegu minimalna.

Kljub veliki zaposlenosti izvajalcev sta interes za delo in konkurenca velika. Zato ni nič posebnega, če se za interesantna dela poteguje deset in več podjetij.

Ker je velikost gradbenega podjetja direktno odvisna od njegovega finančnega zaledja, se podjetja pri prevzemanju del grupirajo avtomatično. Mala podjetja pri velikih delih niso kos velikim podjetjem, za velika podjetja pa mala dela niso interesantna niti velika podjetja zaradi visoke režije niso konkurenčna malim podjetjem. Pa tudi investitorji kaj preudarno ocenjujejo primernost ponudnika tako po velikosti, opremljenosti itd. in malo podjetje nima nobenih izgledov, da bi mu bilo zaupano delo, ki mu ni kos. Tu je že interes investitorja najboljši selektor.

Pač pa se rado pogosto zgodi, da veliko gradbeno podjetje, ki je prevzelo veliko delo, razdeli le-to na posamezne subakordante, ki pod njegovim vodstvom izvajajo zaključene celote. Seveda sta važni poslovna morala in solidnost subakordanta, saj odgovarja osnovno podjetje za roke in kvaliteto subakordanta. Zato si dobro premisli, koga vzame v kooperacijo. Ta kooperacija oz. subakordantstvo je lahko dogovorjeno že v naprej, to je ob dajanju ponudbe ali pa šele, ko je osnovno podjetje delo že prevzelo. V vsakem primeru za vse odgovarja investitorju osnovni prevzemnik dela, ki tudi sestavlja račune in mora pri tem vsak subakordant vedeti, da plača od vsakega računa 4 % prometnega davka (kot pri nas 1 %), na kar davečni vijak strogo pazi, saj je v Nemčiji prometni davek največji vir dohodkov!

Zelo v navadi pa je postopek, da se še pred dajanjem ponudbe za gotov objekt oz. veliko gradbišče ustanovi popolnoma novo gradbeno podjetje kot delniška družba z novim imenom XY, ali pa se ustanovi »delovna skupina« (Arbeitsgemeinschaft) pod imenom enega izmed novih članov, običajno tistega, ki je v tej »skupini« najmočnejše zastopan in ki je vodilen (Führer). To je popolnoma novo podjetje, ki je pri oblasti registrirano in se ob koncu delo zopet likvidira.

Tudi delavci in uslužbeni so za ta čas prijavljeni na to novo podjetje. Ustanovitelji tega podjetja po dogovoru prispevajo v to podjetje kapital, delovno silo, opremo itd. in si izberejo vodstvo. V notranji organizaciji novega podjetja si lahko soustanovitelji delo podelijo po objektih in imajo le skupno centralno režijo, bančni račun itd. in je uspeh vsakega odvisen od uspeha na njegovem objektu, čeprav so navzven eno podjetje s skupnim predstavnikom pred investitorjem.

Drugi način pa je, da se soustanovitelji z tistimi kapacitetami, ki jih plasirajo v to novo podjetje, med seboj dejansko fuzionirajo in so kompletno enotno podjetje, ki si med seboj izbere vodstvo. Dobiček ali izgubo si delijo po odstotkih vrednosti vloženega kapitala, delovne sile, strojev itd.

Ob dovršitvi dela se to podjetje regulirano likvidira in soustanovitelji se vrnejo v svoja samostojna različna podjetja.

V obeh primerih je potrebno medsebojno veliko zaupanje in poslovna morala; saj je pri tem načinu mnogo močnosti, da bi »kdo koga«. Previdno smo jih vprašali o izkušnjah, zaupanju, težavah pri obračunu itd., pa smo povsod dobili pozitivne odgovore in zatrdila, da nimajo medsebojnih težav, seveda preudarajo, s kom se družijo, saj se slab glas hitro širi v strokovnih krogih. O tem bi jih radi vprašali še mnogo detajlov, pa nismo smeli biti preveč skeptični in smo si to prihranili za drugič. Saj imamo mi tudi svoje izkušnje glede kooperacij, združevanj, fuzij itd. pa tudi medsebojne pomoči med lastnimi poslovnimi enotami (Poreč, akcija v Ravnah, Jesenice, Skopje itd.).

(Nadaljevanje prihodnjic)

Izvolili smo naše poslance

Ko smo v ponedeljek, 15. junija, volili predstavnike v naše nove samoupravne organe, smo obiskali večji del volišč in tam poiskali novoizvoljene člane centralnega delavskega sveta. Povprašali smo jih, kako se kaj počutijo ob svoji izvolitvi za »poslanca«, kakšni občutki jih navdajajo ob zaupanju, ki so je bili deležni z izvolitvijo v samoupravne organe in katere osnovne naloge bo moral po njihovem mnenju prvenstveno reševati novi centralni delavski svet.

Ing. Rudi Cerkovnik, Proj. biro — Na področju stanovanjske gradnje bi moralo podjetje čimprej izdelati projekte za montažno gradnjo stanovanjskih objektov, ki bi se v prvi fazi zgradili kot prototip, in jih do končne faze skupaj s stanovanjsko opremo eno do dve leti študirati in dopoljevati. Tako bi vse pomanjkljivosti sproti odpravljali, nakar bi začeli z gradnjo objektov za trg. V tej nalogi bi moralo sodelovati celotno podjetje ter si preskrbeti veliko gradbišče za montažno gradnjo stanovanj, seveda pa bi morale biti prej urejene vse poti in druga komunalna ureditev. Vse objekte bi vezali na centralno kotlarno oziroma v Ljubljani na toplotno.

Leopold Illovar, LO Škofja Loka — Mnenja sem, da bo ena glavnih nalog novega centralnega delavskega sveta predvsem izboljšati našo organizacijo. Gre za to, da bi čimprej prišli od besed k dejanjem in ustvarili večjo mobilnost in dinamičnost v naših vrstah, predvsem pa, da bi maksimalno koncentrirali naše razpoložljive kapacitete. Nasploh bomo morali hitreje in odločneje uvajati sodobnejše oblike gradbene proizvodnje.

Ivan Trafela, VK tesar, gradbeno vodstvo Maribor — Cast mi je, da so imeli naši delavci vame toliko zaupanja ter me izvolili v centralni delavski svet. Prav gotovo bom zastopal interese delavcev kot interese podjetja kot celote. Glavna naloga v prihodnje bi bila izvršiti vse obveznosti, ki smo jih že prevzeli. Poudaril bi tudi izvajanje sprejetih sklepov. Urediti bo potrebno tudi sistem nagrajevanja, ali doseči vsaj to, kar smo v Mariboru že imeli pred letom dni.

Stane Perčič, dipl. gr. ing., gradbišče Kranj — Čutim zelo veliko odgovornost, ki mi je zaupana s tem, da sem izvoljen v najvišji organ samoupravljanja. Težko bi dejal, kaj bo glavna naloga, kajti v kolektivu sem komaj dobro začel in res še ne poznam vseh problemov. Morda bo treba posvečati več pozornosti uvajanju sodobne mehanizacije.

Miro Zorž, gradbeni delovodja, gradbeno vodstvo Maribor — Ena izmed najvažnejših nalog je dvig produktivnosti dela in način stimulativnega nagrajevanja, toda ne samo za strokovni kader, temveč tudi za vse člane kolektiva. Sem zato, da delavca plačamo za dva, seveda če nam tudi za dva napravi. Vsak naj dobi, kolikor napravi.

Franc Kutnjak, strojnik, gradbišče Kranj — Upam, da bom s svojim delom v centralnem delavskem svetu lahko mnogo koristil, saj sem si

že mnogo izkušenj nabral kot član obratnega delavskega sveta. Ljudem je treba dati več denarja, zato pa bomo morali tudi bolj delati. Delavcem bo treba tolmačiti, da 25.000 ni nikakršen socialni obolus, ki ga mora vsak dobiti, pa naj dela ali ne. Gre za to, da bomo z boljšo organizacijo dali ljudem možnost večjega zaslužka.

Ivanka Pogačnik, vodja KSS, Celje — Moje mnenje je, da bi bila najvažnejša naloga na novo izvoljenih organov dobro preštudirati organizacijsko shemo podjetja z organizacijo posameznih služb. Ko bomo sestavljali 7-letni perspektivni plan razvoja podjetja, je nujno posvetiti vso skrb standardu zaposlenih.

Jože Lunar, šef mehaničnih delavnic, gradbeno vodstvo Jesenice — Sem v kolektivu komaj leto dni in premalo poznam res pereče probleme, da bi lahko karkoli izjavil. Upam pa, da bom lahko sčasoma temeljito spoznal vse pereče probleme kolektiva.

Tinka Medved, finančni knjigovodja, gradbeno vodstvo Maribor — Mislim, da je osnovna naloga uskladiti vse pravilnike s statutom podjetja ter skrbeti za dosledno izvajanje statuta.

Valentin Plemelj, gradbeni delovodja, gradbeno vodstvo Jesenice — Menim, da bo moral novi centralni delavski svet predvsem jasneje orisati perspektivo podjetja. Vse občine, podjetja, okraji in republike sprejemajo plane 7-letnega razvoja, na kar bomo morali misliti tudi mi, sicer bomo res živeli iz rok v usta. Zelo važna pri tem je mehanizacija. Brez te prav gotovo ne bomo prišli na zeleno vejo.

Oto Roškar, gradbeni tehnik, gradbeno vodstvo Maribor — Če bo šlo tako naprej, bo vsako leto težje, ker smo premalo enotni. Pri delu pa nam bo morala tudi direkcija več pomagati s svojim možganskim trustom. Delavski svet podjetja pa se bo moral v vse probleme bolj poglobiti. Brezpogojno pa je urediti enotno nagrajevanje v podjetju, kajti danes ne delamo enotno niti po akordih niti po mesečnih obračunih.

Vinko Brglez, pomočnik šefa KO Ljubljana — Ena izmed osnovnih nalog je rešiti vprašanje mehanizacije. Mislim, da je mehanoopremljenost našega podjetja osnova perspektivnega razvoja podjetja. Treba bo računati tudi na kooperacijo dela ter na tesnejše sodelovanje z drugimi podjetji, seveda pa tudi v lastnem podjetju.

Božo Lukač, tehnični pomočnik šefa poslovne enote gradbeno vodstvo Jesenice — Osebno nisem ravno navdušen nad novo izvolitvijo, kajti odgovorno operativno delo mi pušča zelo malo prostega časa, da bi se lahko intenzivno poglobljal še v probleme celotnega podjetja. Menim pa, da bo moral centralni delavski svet največ pozornosti posvetiti boljši organizaciji, saj smo včasih skoraj negibni, statični, namesto da bi bili elastični in dinamični, ko gre za reševanje velikih udarnih nalog. Centralni delavski svet bo moral vse probleme gledati še bolj enotno kot doslej, namreč s širših zornih kotov, čeprav je vsak član centralnega delavskega sveta tudi član te ali one poslovne enote, ki jo morda žulijo njeni specifični problemi. Toda ravno v centralni delavski svet morajo priti enotni pogledi in enotno kompleksno reševanje vseh problemov, ki se tičejo celotnega kolektiva.

Alojz Remic, dipl. ekonomist, OGP Ljubljana — Imam občutek odgovornosti, zavedam pa se tudi resnosti položaja. Mislim, da bo treba v prihodnje rešiti vprašanje 42-urnega delovnega tednika ter omogočiti posameznim poslovnim enotam postopen prehod na skrajšan delovni čas. Ce bomo hoteli ekonomsko poslovati, bo morala biti v podjetju večja enotnost, prav tako pa je potrebno urediti tudi sistem nagrajevanja strokovnega kadra.

Janko Košir, obratovodja Kovinskih obratov Ljubljana — Poslovanje podjetja bomo morali izboljšati v organizacijskem kot tehničnem pogledu, predvsem glede na novo politiko finansiranja v gradbeništvu. Rešiti bo treba tudi vprašanje gradnje stanovanj za delavce.

Osvin Novak, gradbeni tehnik, Projektiivni biro — Ko bodo organi delavskega samoupravljanja v letošnjem letu razpravljali o sodobni organizaciji podjetja, mislim, da je ena med osnovnimi rešitev odnosov med projektivnim birojem, centralo in operativno, mislim predvsem na strokovno plat podjetja. Prav gotovo pa bo potrebno tudi urediti vprašanje nagrajevanja strokovnega kadra.

Janez Plemelj, gradbeni delovodja gradbišče Zalog — Mislim, da je eno izmed osnovnih vprašanj, kako doseči večjo mehanoopremljenost podjetja, ker le z dobro mehanizacijo se bo dvignila storilnost dela in s tem dohodki naših delavcev. Prav tako bodo morali organi upravljanja že sedaj misliti

na to, kako bomo rešili vprašanje mrtve sezone.

Vinko Damijan, gradbeni tehnik, gradbišče Zalog — Osnovno vprašanje je, kako povečati dohodek podjetja in s tem tudi dohodek vseh članov kolektiva. Največ lahko pomaga pri tem dobra organizacija dela. Tudi akcijo dela v tujini bo potrebno razširiti, ker le tako bo možen nakup novih strojev za devize, ki jih podjetju tako primanjkuje.

Bruno Colovini, delovodja železokrivcev, Zalog — Smatram, da bomo morali organi upravljanja več razpravljati o iskanju notranjih rezerv in racionalnem izkoriščanju razpoložljivih kapacitet. Prav tako bomo morali pristopiti k sistematičnem reševanju stanovanjskega problema, ki je v podjetju tako pereč.

Ivan Keršič, šef komerciale, Celje — Čimbolj zmanjšati lastno ceno naših storitev, kajti samo s tem bomo bolj prožni na tržišču in naše delo in finančni uspehi bodo mnogo boljši.

Martin Pečovnik, VK tesar, brigadir, Celje — Osnovno vprašanje je delitev dohodka med ekonomskimi enotami in sklopi uskladijev odnosov med obračunsko enoto, poslovno enoto in podjetjem. Smatram, da bi v podjetju morali imeti enoten sistem nagrajevanja.

Stefan Mesarič, dipl. gr. ing., gr. v. Ljubljana — Najresnejša naloga novega delavskega sveta je vprašanje, kako urediti glede razlik v cenah, predvsem pa kako doseči sporazum med investitorji in podjetjem ter tako podjetju zagotoviti nemoteno poslovanje, delavcem pa zagaranirati minimalne osebne dohodke. Če ne bo sporazuma, bodo trpeli skladi poslovne enote in podjetja. To je eden izmed najosnovnejših problemov, preko katerega bomo lahko uredili notranjo delitev dohodka.

Ludvik Rizmal, šef komerciale KO Maribor — Ker sem prvič izvoljen v delavski svet, podrobnih problemov ne poznam. Smatram pa, da je treba končno urediti vprašanje 42-urnega delovnega tedna ter še nadalje skrbeti, kot doslej, za strokovno izobraževanje naših delavcev. Mnogo pozornosti pa bodo morali organi upravljanja posvetiti delu in analiziranju perspektivnega plana.

Novo izvoljeni člani centralnega delavskega sveta podjetja Gradis

Borut Majster — dipl. gr. ing. gr. v. Maribor

Stefan Mesarič, dipl. gr. ing., šef gr. v. Ljubljana

Miro Žorž — gradbeni delovodja gradbeno vodstvo Maribor

Francka Erjavec — šef finančnega knjigovodstva gradbeno vodstvo Ljubljana

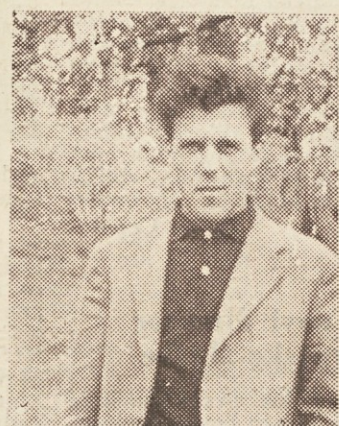
Alojz Remic — dipl. ekonomist OGP Ljubljana

Branko Vasle — dipl. gr. ing. OGP Ljubljana

Bruno Covolini — vodja železokrivcev gradbišče Zalog

Alojz Lovšin — grad. tehnik, grad. Koper

Ludvik Rizmal — šef komercialne KO Maribor

Marjan Berčič — grad. tehnik, gr. v. Ravne

Vinko Damijan — gradbeni tehnik gradbišča Zalog

Janez Martinčič — instruktor SPO Ljubljana

Vinko Brglez — tehnični pomočnik šefa SPO Ljubljana

Jože Lunar — vodja mehanične delavnice gr. vod. Jesenice

Rudi Cerkovnik — dipl. gr. ing. Proj. biro Ljubljana

Janko Košir — obratovodja KO Ljubljana

Valentin Plemelj — gradbeni delovodja Jesenice

Oton Roškar — gradbeni tehnik — sekt. vodja gr. v. Ma-

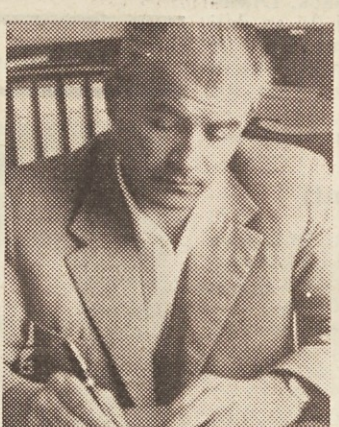
Ivanka Pogačnik — vodja kadr. soc. službe gradbeno vodstvo Celje

Stane Perčič — dipl. gr. ing. gradbišče Kranj

Božo Lukač — pomočnik šefa gradb. vod. Jesenice

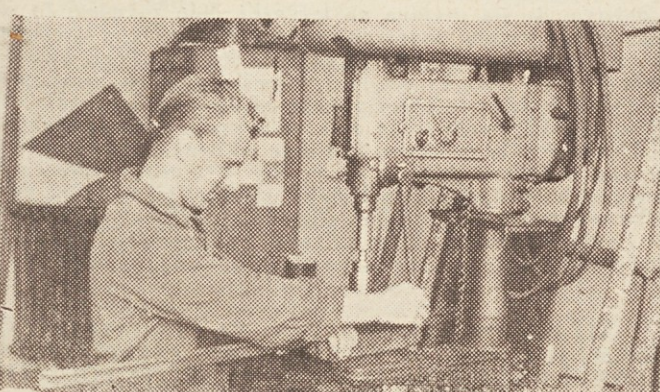
Leopold Ilvar — šef komercialne LO Škofja Loka

Tinka Medved — finančni knjigovodja gr. v. Maribor

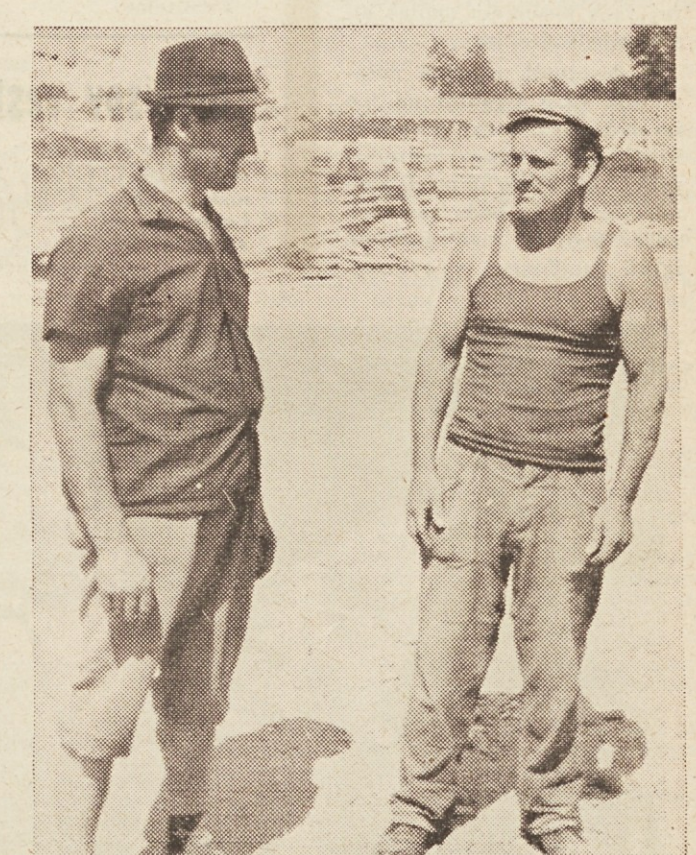
Franc Kutnjak — VK strojnik gradbišče Kranj

Ivan Pigner, strojni ključavničar KO Maribor

Osvin Novak, gradbeni tehnik, Projektivni biro

Vinko Veit, gradbeni delovodja in Ivan Trafela, VK tesar, gr. v. Maribor

Opravičilo

Ker do oddaje rokopa v tiskarno nismo mogli dobiti slik še drugih članov delavskega sveta podjetja, bomo njihove slike in njihova mnenja objavili v naslednji številki!

Vinko Florjančič — glavni hladilničnik LO Škofja Loka

Ivan Keršič, komercialni šef, gr. v. Celje

Kadrovska politika na novi poti

V okviru izpolnjevanja načel in izvajanja statuta podjetja je bila pred kratkim imenovana kadrovska služba kot samostojna strokovna služba.

Potrebo po takih ukrepih so narekivale organizacijske spremembe in enotna naloga kadrovske politike podjetja.

V bistvu se delo kadrovske službe ni spremenilo, le da so naloge večje in odgovornejše.

Določanje in izvajanje kadrovske politike in kadrovskih nalog je delo tako organov samoupravljanja kot vodilnih delavcev podjetja ter vseh proizvajalcev. Ker mora biti kadrovska politika dolgoročna, stabilna in dovolj dinamična, je nujno, da se spremeni sedanja oblika, če to zahtevajo spremenjene okoliščine. Vsako podjetje si v okviru svojih specifičnih potreb formulira lastno kadrovsko politiko ter postavi principe kadrovske službe. Zato bodo organi samoupravljanja lahko sprejeli sklep v formulaciji kadrovske politike, če bodo principi te politike izdelani na podlagi analiz dejanskega stanja in perspektivnih potreb, ki jih narekuje nadaljnji razvoj podjetja. Ker podjetje ni samo tehnološka enota, ampak tudi ekonomska in kadrovska formacija, mora vsak upravljavec računati s tem faktorjem, predvsem pa upoštevati:

a) proizvodno-ekonomski vidik, ki poudarja, da zahteve vsakega delovnega mesta terjajo sposobnega in ustreznega človeka;

b) kadrovsko-socialni vidik, ki obravnava človeka kot osebnost in postavlja načela, kako prilagoditi delo človeku in človeka k delu, kakšni so odnosi do podrejenih in nadrejenih itd.;

c) družbeno-politični vidik, ki poudarja, da delavec ni samo izvrševalec ampak tudi upravljavec.

Kadrovska-socialna služba zajema torej vsa področja dela, ki obravnavajo človeka, zato je tudi prav, da tvori samostojno organizacijsko enoto, ki na podlagi teamskega dela in tesnega sodelovanja s kadrovskimi službami poslovnih enot in vsemi drugimi službami v podjetju doprinese svoj delež k poslovnemu uspehu podjetja.

Gre predvsem za to, da bomo vzporedno s hitro razvijajočo se tehnologijo in organizacijo dela do-

segli smotrno kadrovsko politiko, ki bo zajela vse probleme, ki so dnevno aktualnega značaja in pomembni za nadaljnji razvoj podjetja.

Novoro organizirana kadrovska služba podjetja bo posvetila vso pozornost pridobivanju novih strokovnih kadrov, izobraževanju, štipendiranju, nagrajevanju, družbenemu standardu, rekreaciji, prevzemanju celotne kadrovske problematike vsega podjetja. Zajemala pa bo naslednje referate in oddelke: referat za delovna razmerja, center za izobraževanje, delitev dohodka in nagrajevanje, počitniške domove, informativno službo z izdajanjem Gradisovega vestnika.

Zaradi boljše koordinacije dela pa bodo vsak mesec sklicani sestanki vseh kadrovikov poslovnih enot in tako bo delo kadrovske službe v prihodnje še boljše in uspešnejše.

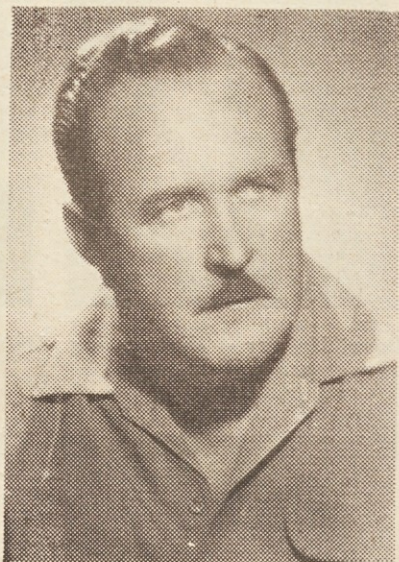
Lojze Cepuš

Naš novi direktor kadrovske službe

Za direktorja kadrovske službe je bil imenovan Drago Sever, diplomirani gradbeni inženir.

Rojen je bil leta 1911 v Mariboru. Leta 1930 se je vpisal na gradbeno fakulteto v Ljubljani, kjer je študij uspešno končal.

Med vojno je bil v borbi ujet in

poslan v ujetništvo na Westfalsko, kjer je ostal vse do osvoboditve.

V našem podjetju je zaposlen vse od septembra 1945 dalje. V okviru podjetja je bil večkrat premeščen na razna naša gradbišča. Med drugim je bil 4 leta v Zenici, poldrugo v Crni Gori, 2 leti na avto cesti, več let šef planskega oddelka itd. Skratka, brez komentarja je šel tja, kjer je to narekovala potreba. Zadnji dve leti je bil šef poslovne enote v Celju.

Ing. Sever je v kolektivu zelo priljubljen. Pri delu je vreden in vseskozi dober tovariš in sodelavec.

Na novem odgovornem mestu mu želimo obilo uspeha.

Vprašanja in odgovori

DO KDAJ PRIPADAJO OSEBNI DOHODKI DELAVCU, KI MU PRENEHA DELOVNO RAZMERJE PO SPORAZUMU?

Po pojasnilu zveznega sekretariata za delo št. 122-40-6 od 26. III. 1964 se pri sporazumnem prenehanju delovnega razmerja ugotovi v pismenem sporazumu dan, ko je delavec razrešen svojih dolžnosti (297. člen zakona o delovnih razmerjih). Do dne, ko je delavec razrešen, mu pripadajo osebni dohodki po osnovah in merilih iz pravilnika o delitvi osebnih dohodkov za delovno mesto, na katerem je delal ob upoštevanju vseh sprememb, ki bi eventualno nastale do dneva prenehanja delovnega razmerja.

ALI IMA DELAVEC MED STROKOVNIM SOLANJEM ALI NA IZPOPOLNJEVANJU PRAVICO NA DNEVNICE?

Med strokovnim izpopolnjevanjem ali šolanjem sprejema delavec nadomestila za osebni dohodek, katerega višina je odrejena na podlagi pravilnika o delitvi osebnih dohodkov in delavec nima pravice na dnevnice, ki se izplačujejo samo za službena potovanja. V poštev bi prišel edino dodatek za ločeno življenje od družine, če delavec vzdržuje ženo, otroke ali starše, s katerimi živi v skupnem gospodinjstvu, in to samo, če je delavec poslan na strokovno izpopolnjevanje zaradi potreb gospodarske organizacije.

ALI IMATA PRAVICO NA TERENSKI DODATEK MOŽ IN ŽENA, KI STA OBA KOT DELAVCA ISTEGA PODJETJA POSLANA NA TERENSKO DELO V ISTI KRAJ IN SKUPNO STANUJETA NA GRADBISCU?

Terenski dodatek ima karakter povračila za povečanje življenjske stroške zaradi dela na terenu. Zaradi tega pripada vsakomur, ki je poslan na delo na terenu. Na to nima nikakega vpliva dejstvo, da sta poslana na terensko delo zakonca, če sta oba delavca, ker sta oba podvržena večjim življenjskim stroškom. Oba imata, kot tudi drugi delavci, pravico do terenskega dodatka.

Vendar pa delavec, ki prejema terenski dodatek, nima pravice do nadomestila za ločeno življenje od družine, ker imata obe dajatvi isti namen. Samo če je delavec v kraju rednega dela že prejemal nadomestilo za ločeno življenje od družine, pa je poslan na terensko delo, mu pripada za ta čas 50% tega nadomestila (toliko se prizna podjetju v materialne stroške) po točki 32. odst. 6 odredbe o izdatkih za službeno potovanje, terensko delo in ločeno življenje od družine, ki se priznajo gospodarskim organizacijam med materialne stroške — Uradni list FLRJ, št. 21/60.

ALI IMA DELAVEC PRAVICO NA ODPRAVNINO, ČE IZPOLNjuje POGOJE IZ ČLENA 307. ZAKONA O DELOVNIH RAZMERJIH, IN ČE JE PRIŠEL IZ PODJETJA, KI JE BIL PRISILNO LIKVIDIRANO?

Če izpolnjuje delavec pogoje iz člena 307. zakona o delovnih razmerjih, in to glede delovne dobe in načina prenehanja delovnega razmerja, mu gre odpravnina na glede na to, da mu kdaj v času njegove delovne dobe delovno razmerje prenehalo pri kakemu podjetju zaradi prisilne likvidacije tega podjetja. Zakon o delovnih razmerjih namreč tega dejstva ne predvideva med ovirami za pridobitev pravice na odpravnino.

ALI JE DIREKTOR PODJETJA UPRAVIČEN IZDATI ODLOČBO O POVRNITVI ŠKODE DO ZNESKA 10.000 DINARJEV?

Po določitih zakona o delovnih razmerjih je direktor podjetja upravičen izdati tako odločbo, kolikor pa škoda presega znesek 10.000 dinarjev, se uveljavlja povrnitev škode preko pristojnega gospodarskega sodišča. Vendar pa odločba direktorja o povračilu škode ni izvršljiva in je dolžno podjetje takrat, kadar delavec prostovoljno ne pristane na plačilo škode, izposlovati pri pristojnem sodišču na podlagi tožbe sodno odločitev. Kot podlaga tožbenemu zahtevku bo v tem primeru služila odločba, ki jo je izdal direktor podjetja in v kateri morata biti ugotovljena krivica in višina škode.

Pomočnik glavnega direktorja dipl.gradb. ing. Jože Uršič v krogu svojih sodelavcev

drobne vesti

■ Ljubljana — Sindikalni odbor podjetja je na svoji tretji redni seji dne 11. junija 1964 sprejel sklep, da bo julija razširjena seja sindikalnega odbora, na kateri bodo sodelovali vsi na novo izvoljeni predstavniki delavskih svetov poslovnih enot, predstavniki sindikalnih podružnic in sekretarji osnovnih organizacij podjetja.

Na tem sestanku bodo predvsem obravnavali problem nagrajevanja po delu v podjetju, izvajanje statuta podjetja, o možnostih za skrajšani delovni čas ter o gospodarskem poslovanju podjetja (investicijah). Nadalje naj bi na tej seji obravnavali tudi smernice organov samoupravljanja v podjetju.

Sindikalni odbor je razpravljal tudi o nujnosti izdelave analitične ocene delovnih mest.

Na seji 11. junija 1964 je bil določen tudi Vlado Šanca za vodjo ekipe Gradisa na športnih igrah gradbincev, ki bodo konec avgusta.

■ Ljubljana — Sindikalni odbor podjetja je pri pregledu zapisnikov sindikalnih podružnic ugotovil, da so izvršni odbori v mesecu maju in prvi polovici junija obravnavali v glavnem priprave za volitve v organe samoupravljanja, izvršni odbori so skupno z drugimi političnimi organizacijami, kot ZK in mladino, izdelali program zborov delovnih ljudi ter pri tem poudarjali važnost vloge slehernega člana kolektiva, ki bo izvoljen v organ samoupravljanja.

Hkrati so izvršni odbori prevzeli skrb za priprave športnih iger Gradisa po posameznih poslovnih enotah ter pri tem organizirali v skoraj vseh poslovnih enotah sistematične treninge.

O doseženih uspehih posameznih ekip Gradisa na teh igrah bomo poročali v naslednji številki našega vestnika, prav tako bomo objavili tudi udeležence, ki bodo zastopali naše podjetje na športnih igrah gradbincev v avgustu.

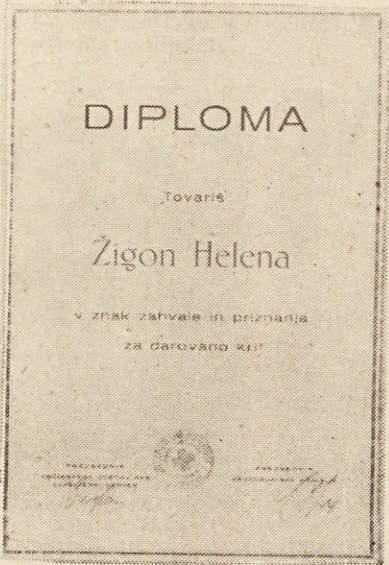

Pred odhodom v Nemčijo se je od svojih najbližjih sodelavcev poslovila blagajničarka centrale Nika Narobe

Zasluženi priznanji

Republiški odbor sindikata gradbenih delavcev Slovenije je na zadnji seji poklonil posebno priznanje tov. Ladu Janžekoviču, znanemu športniku podjetja, za uspešno organizacijo zimskih športnih iger v Mariboru. Čeprav smo o zimskih športnih igrah malo pisali, so le-te dosegle visoko stopnjo športnih prireditev, saj so bile organizacijsko in tehnično brezhibno pripravljene.

Ob desetletnici krvodajalskih akcij in ob dnevu krvodajalcev je občinski odbor Rdečega križa občine Ljubljana-Center podelil krvodajalcem 11 diplom, 55 zlatih

značk in 143 srebrnih značk. Diplome so dobili krvodajalci, ki so dali več kot 20-krat kri. Med temi je bila tudi članica našega kolektiva tov. Helena Zigon, ki je svojo kri že 25-krat darovala.

Obema tudi mi iskreno čestitamo!

Naši jubilaranti

V juliju bodo obhajali 50-letnico rojstva naslednji člani kolektiva:

Stefan Buček, tesar, 28. VII., gr. v. Maribor.

Dragutin Bakša, PK tesar, 14. VII., gr. v. Celje.

Jakob Potočnik, PK delavec, 1. VII., gr. v. Celje.

Franjo Dujmič, KV zidar, 14. VII., gradb. Kranj.

Viktor Dodič, KV brusilec, 27. VII., KO Ljubljana.

Alojz Kuhar, 5. VII., OGP Ljubljana.

Cestitamo!

„Gradisov vestnik“

„Gradisov vestnik“ izdaja delavski svet podjetja Gradis. Ureja ga uredniški odbor. Odgovorni urednik Lojze Cepuš. — Tiska tiskarna „Toneta Tomšiča“ v Ljubljani — Izhaja mesečno

Radko Leban

Zopet je kruta smrt iztrgala iz naše sredine dobrega delavca in sodelavca ter dolgoletnega člana našega kolektiva Radka Leban.

Pokojni Leban je bil rojen 4. I. 1926 v Kalu nad Kanalom. Komaj 17 let star je že okusil gorje fašizma. Ker mu Italijani kot zavednemu Slovencu niso zaupali, so ga poslali v specialni delovni bataljon italijanske vojske.

Ob kapitulaciji Italije je takoj vstopil v Bariju v III. prekomorsko udarno brigado ter se v njej boril kot hraber mitraljezec in kasneje vodnik v vseh borbah za osvoboditev Dalmacije in otokov, Mostarja, Bihača, Loba, Gospiča in nazadnje Trsta. Po končani vojski oziroma demobilizaciji se je leta 1947 zaposlil v našem podjetju. Od kraja je delal kot železokrivce na hidrocentrali Moste pri Žirovnici, nato kot strojnik v Zenici, na avto cesti Krško. Nato se je zaposlil v bivših centralnih obratih Ljubljana kot strojnik.

Pokojni Radko je bil dober delavec in zvest tovariš. Ohranili ga bomo v trajnem spominu.

Sklepi organov samoupravljanja

Delavski svet gradbenenega vodstva Ankaran

SKLEPI

XXI. rednega zasedanja delavskega sveta podjetja, ki je bilo 6. junija 1964 v Ankaranu

	Osnova	Odlični	Prav dober	Dober	Zadost.	Oddali nad 20 km
samski	45.000	5000	4000	3000	1000	2000
poročeni	50.000	5000	4000	3000	1000	2000

Enaka višina nadomestila za čas šolanja pripada tudi osebam, ki ostanejo v delovnem razmerju s podjetjem za čas šolanja. Ta sklep velja od 1. 7. 1964 dalje. Za člane kolektiva, ki se nahajajo na dopolnilnem izobraževanju, se osebni dohodek izplačuje po starih kriterijih do konca šolskega leta 1963/64.

2. Sklep XX. zasedanja delavskega sveta podjetja z dne 15. maja 1964 glede združevanja sredstev za kadre za gradbeno šolo se precizira in se glasi:

»Po predračunu Centra za izobraževanje za leto 1964 se od skupno predvidenih sredstev za kadre nameni 40 milijonov za gradbeno srednjo šolo v Ljubljani. Sredstva se združujejo pri Biroju za gradbeništvo Slovenije in se v ta namen sklene pogodba.

Kolikor bodo sredstva za kadre v višini 1 % od izplačanih osebnih dohodkov za leto 1964 večja od predvidenih po predračunu, se bo razlika namenila za gradbeno srednjo šolo v Mariboru.

3. Poročilo overovatelja zapisnika, da so sklepi istovetni z zapisnikom, se sprejme na znanje.

4. Poročilo predsednika upravnega odbora podjetja o delu upravnega odbora podjetja v času mandatne dobe, se vzame na znanje.

1. Kot dopolnitev sklepa XX. zasedanja delavskega sveta podjetja se sprejme sprememba pravilnika o štipendijah delavcev podjetja, in sicer:

člen 31. in 32. — se črta;

člen 33. — pa se dopolni:

»Člani delovnega kolektiva, ki stopijo v višjo ali visoko šolo neposredno iz rednega delovnega razmerja, ali se nahajajo na dopolnilnem izobraževanju, imajo pravico do štipendije v višini:

5. Odobri in potrdi se predlog popravka določil statuta podjetja glede na novi zakon o volitvah delavskih svetov in drugih organov upravljanja v delovnih organizacijah.

Besedilo statuta se potrdi v celoti, kot je bilo predloženo članom delavskega sveta podjetja z dopolnitvijo in predlogom upravnega odbora podjetja, da se v čl. 206 v 1. odstavku zamenja beseda »vodja kadrovske službe« z besedo »direktor kadrovske službe«.

6. Sprejme in potrdi se celoten pravilnik o vajencih z dopolnitvijo člena 12., ki se glasi:

»Po izučitvi določenega poklica mora vajenec kot kvalificiran delavec ostati v rednem delovnem razmerju s podjetjem najmanj toliko časa, kolikor je trajala učna doba, sicer je dolžan povrniti podjetju prejemke, ki presegajo z zakonitimi predpisi določene nagrade in dajatve, ki jih je sprejel v naravi. Podjetje ima pravico, da zahteva to povračilo tudi od staršev ali skrbnikov, ki so podpisali učno pogodbo.« Obenem se potrjujejo dopolnitve po predlogu Kovinskih obratov Ljubljana.

7. Sprejme se sklep na osnovi določil člena 31. pravilnika o vajencih glede višine nagrad. (Besedilo sklepa priloženo.) PE lahko

uporabljajo variante A, B, C po lastnem preudarku.

8. Potrdi se pravilnik o zaščitnih sredstvih delavcev podjetja v besedilu, kakor je bil predložen s spremembo člena 27., ki se pravilno glasi:

»Za zavarovanje nog pri ostalih delih, ki niso omenjena v čl. 25., dodeljuje podjetje gradbenim delavcem delovne čevlje tako, da delavec sam nosi del stroškov. O dodeljevanju sklepa vsako leto pred nastopom sezone delavski svet podjetja. Pri tem tudi določa osebno udeležbo delavca pri stroških, ki pa ne sme biti manjša od 40 %.«

9. Predlog komisije za sestavo in analizo pravilnika o delitvi osebnih dohodkov delavcev glede spremembe čl. 32. pravilnika o delitvi osebnih dohodkov delavcev, da bi se priznavalo osebni dohodek za nadurno delo tudi vodilnim uslužbencem, ni osvojen. Naroča se, da se ob pripravi za dopolnitve in spremembe celotnega pravilnika o delitvi osebnih dohodkov, uredi tudi to vprašanje.

10. Vzame se na znanje poročilo predsednika delavskega sveta podjetja o delu komisij delavskega sveta, ki so delovale v času njegove mandatne dobe.

11. V razpravo delovnemu kolektivu se dostavi pravilnik o nagrajevanju strokovnega kadra in organizatorjev proizvodnje.

12. Na podlagi pravilnika o spremembah periodičnih obračunov gospodarskih organizacij, Uradni list SFRJ št. 18, z dne 20. 4. 1964 in po tolmačenju čl. 11. omenjenega pravilnika se službi družbenega knjigovodstva pri Narodni banki, podružnica 611, posreduje vloga podjetja za podaljšanje roka za predložitev periodičnega obračuna za I. polletje 1964 za 10 dni.

13. V Kopru se pristopi k gradnji vrstnih hišic, trakt XV, XVI in XVII na Salari. Financiranje se uredi na ta način, da se zaprosi Splošno gospodarsko banko SRS za odobritev kratkoročnega posojila v višini 100.000.000 dinarjev. Za podpisnika pogodbe se določata glavni direktor Hugo Keržan, dipl. ing. in direktor gospodarsko-finančne službe tovariš Iko Ravnikar.

14. Na XIX. zasedanju delavskega sveta podjetja z dne 9. 4. 1964 je bilo odobreno tov. Jožetu Zajcu posojilo za individualno gradnjo v znesku 700.000 din. Sprejme se sklep, da se to posojilo prenese na tov. Jožeta Skafarja s tem, da dobi tov. Jože Zajce posojilo pri Stanovanjskem skladu občinske skupščine Bežigrad.

Overovatelj:
Ing. Mitja Kiler
Ludvik Snajder

Predsednik DSP:
Vinko Veit

SKLEP

delavskega sveta podjetja, sprejet na XXI. rednem zasedanju dne 6. junija 1964 na osnovi določil člena 31 pravilnika o vajencih

A.

Vajenci v podjetju imajo pravico do nagrade. Nagrade vajencev se določijo po letih učenja, uspehu pri delu, kvaliteti dela, delovni disciplini ter učenem uspehu v šoli, in sicer:

a) osnovna nagrada	din
I. letnik	2000
II. letnik	3000
III. letnik	4000

b) druga merila osebne ocenitve

1. Uspeh pri delu	din
delo izvršuje hitro in v redu . .	1500
uspeh dela je srednji in v redu	1000
dela počasi in v redu	500
dela počasi in ne izkorišča dovolj delovnega časa	—
2. Delovna disciplina	
zelo discipliniran — zavestna disciplina	1500
se drži navodil in predpisov, je discipliniran, včasih popusti . .	1000
nediscipliniran, izostaja od dela	—
3. Kvaliteta dela	
kvaliteta je stalno nadpovprečna	1500
kvaliteta je dobra in je spreten pri delu	1000
kvaliteta je povprečna	500
kvaliteta dela je slaba	—
4. Učni uspeh v šoli	
odličen	1500
prav dober	1000
dober	—

Poleg tega prejme vsak vajenec: brezplačno hrano in stanovanje; vsako leto po eno delovno obleko; en par delovnih čevljev; en par nedeljskih čevljev; dva para spodnjega perila; dve srajci; dva para nogavic; ter ob zaključku učenja eno nedeljsko obleko v vrednosti ca. 28.000 din.

Višino nagrade po gornjih kriterijih določijo vsake tri mesece posebna komisija, ki jo izvoli delavski svet poslovne enote.

Za čas letnega rednega dopusta pripada vsakemu vajencu nadomestilo za nagrado v višini poprečne zadnjih 3 mesecev.

B.

Vajenci v podjetju imajo pravico do nagrade. Nagrade vajencev se določijo po letnih učenju, uspehu pri delu, kvaliteti dela, delovni disciplini ter učenem uspehu v šoli, in sicer:

a) osnovna nagrada	din
I. letnik	15.000
II. letnik	18.000
III. letnik	20.000

b) druga merila osebne ocenitve

1. Uspeh pri delu	din
delo izvršuje hitro in v redu	1500
uspeh dela je srednji in v redu	1000
dela počasi in v redu	500
dela počasi in ne izkorišča dovolj delovnega časa	—
2. Delovna disciplina	
zelo discipliniran — zavestna disciplina	1500
se drži navodil in predpisov, je discipliniran, včasih popusti	1000
nediscipliniran, izostaja z dela	—
3. Kvaliteta dela	
kvaliteta je stalno nadpovprečna	1500
kvaliteta je dobra in je spreten pri delu	1000
kvaliteta je povprečna	500
kvaliteta je slaba	—
4. Učni uspeh v šoli	
odličen	1500
prav dober	1000
dober	—

Višino nagrade po gornjih kriterijih določi vsake tri mesece posebna komisija, ki jo izvoli delavski svet poslovne enote.

Za čas letnega rednega dopusta pripada vajencu nadomestilo v višini povprečka zadnjih treh mesecev. Hrano in stanovanje plačujejo vajenci sami. Vajenci so upravičeni do ene delovne obleke.

C.

Nagrade vajencev za Kovinske obrate

Brez oskrbe:	din
I. letnik	12.000
II. letnik	14.000
III. letnik	16.000
Z oskrbo:	
I. letnik	2.000
II. letnik	3.000
III. letnik	4.000

Ostala merila individualne ocenitve:

1. Uspeh pri delu	din
delo izvršuje hitro in v redu	1500
uspeh dela je srednji in v redu	1000
dela počasi in v redu	500
dela počasi in ne izkorišča dovolj delovnega časa	—
2. Delovna disciplina	
zelo discipliniran — zavestna disciplina	1500
se drži navodil in predpisov, je discipliniran, včasih popusti	1000
nediscipliniran, izostaja z dela	—
3. Kvaliteta dela	
kvaliteta je stalno nadpovprečna	1500
kvaliteta je dobra in je spreten pri delu	1000
kvaliteta je povprečna	500
kvaliteta je slaba	—
4. Učni uspeh v šoli	
odličen	1500
prav dober	1000
dober	—

Poleg navedenih postavk dobijo vajenci letno po 1 delovno obleko.

Predsednik DSP:
Vinko Veit

Delavski svet Ljubljana

SKLEPI

XVI. redne seje DS gradbenega vodstva Ljubljana z dne 19. V. 1964

1. Ugotovi se, da so sklepi zadnje seje DS gradbenega vodstva izvršeni.

2. Odobri se dodatna pomoč ponesrečenemu članu kolektiva tov. Ivanu Stančinu v višini 56.000 din.

3. Na prvi prihodnji seji naj UO gradbenega vodstva uskladi izplačevanje voznškega dodatka članom kolektiva z ustreznimi predpisi.

4. DS gradbenega vodstva pooblašča upravo gradbenega vodstva, da mesečno vnaprej naroča v skladu s planskimi obveznostmi na posameznih enotah izvrševanje nadurnega dela, ki mora biti usklajeno z zakonitimi predpisi.

Uslužbenci, ki so pristojni za odobravanje nadurnega dela, so dolžni na zadnjem teh-

ničnem sestanku pred 1. v mesecu predložit predvideno število potrebnih nadur za naslednji mesec.

Kolikor je potrebno prekoračiti kvoto 32 nadur na posameznega delavca, je za to potrebno poleg pristanka delavca dobiti še soglasje inšpekcije dela.

Osvoji se sklep DS podjetja o ukinitvi pavšalov za nadurno delo (vodstveno osebo, šoferji avtomobilov do 1,5 tone).

Določila v zvezi s pavšali za nadurno delo je črtati v pravilniku o delitvi osebnih dohodkov gradbenega vodstva.

5. Imenuje se volilna komisija PE Ljubljana za izvedbo volitev v DS PE Ljubljana in svete obračunskih enot v naslednjem sestavu:

1. Stanko Štubljer, predsednik

2. Janez Pančur, član

3. Marjeta Hercog, član

6. Imenuje se komisija za sestavo volilnega imenika za volitve v DS PE in svete obračunskih enot v naslednjem sestavu:

1. Ivan Grilc, predsednik

2. Marija Lisjak, član

3. Minka Peternelj, član

7. 24 milijonov (neto) sklada gradbenega vodstva se razporedi tako, da se 20 milijonov nameni za nakup družinskih stanovanj in za gradnjo samske doma, 4 milijone pa se rezervira za razne druge potrebe.

8. Nerazporejena sredstva iz leta 1963 v višini 13.572.459 din se razporedi na sklad skupne uporabe.

9. Imenuje se komisija za pregled razhoda v naslednji sestavi:

1. Ivan Praprotnik

2. Peter Ravnikar

3. Edo Kragelj

Predsednik DS gr. vodstva:

Zorž Ivan

Delavski svet gradbenega vodstva Jesenice

ZAPISNIK

XV. redne seje delavskega sveta PE »Gradis«, gradbeno vodstvo Jesenice, ki je bila dne 18. V. 1964 ob 16. uri na upravi gradbenega vodstva

Dnevni red:

1. Pregled zadnjih sklepov

2. poročilo članov CDS in UO

3. Volitev komisij za volitve delavskih svetov

4. Razno

Ad. 1: Ugotovi se, da so bili sklepi zadnje seje v celoti realizirani. Sklepi zadnje seje UO so bili prečitani. Tudi ti sklepi so bili v celoti realizirani, na kar jih je potrdil delavski svet. Delavski svet je še posebno soglasno potrdil sklepe o opravljanju nadur, o določitvi »izplačilnega dne«, o obveznosti delovodij in sektorskih vodij, da nove delavce seznanijo z nevarnostmi, ki jim pri delu prete ter o najnovejših HTV predpisih.

Sklep UO se z ozirom na sklep DSP spremeni in glasi is. sklep o povračilu potnih stroškov:

Stroški za prevoz na delo in z dela se povrnejo v višini dejanskih stroškov po odbitku 600 din tudi osebam, katerih stalno bivališče je oddaljeno od delovnih mest manj kot 4 km, vendar samo pod pogojem, da uporabljajo javno prometno sredstvo ter predložijo potrdilo o vplačilu blagajni.

Ad. 2:

Tov. Kramar poroča: najdaljša točka dnevnega reda na zasedanju DSP je bila razpis volitev v nove delavske svet in razna tolmačenja v zvezi z volitvami. Na zasedanju se je tudi obravnavalo vprašanje štipendiranja — predračun izobraževanja ter razna druga vprašanja.

Na UOP je bilo govora glede predragih gradbenih storitev po sektorjih poslovnih enot.

Sanca Vlado

k temu pojasni: Storitve so res dražje, in to z ozirom na drage strojne in prevozne usluge, povišanje osnovnih plač, terenskih dodatkov, povišanje cen materiala in povišanja cen obrtniških storitev.

Tov. Tarmanova

poroča, da je bila s šefom kadrovske službe iz centrale v Beogradu na podjetju RAD glede železokrivcev. Dosegli so sporazum, da bo podjetje RAD poslalo prihodnji teden v posojilo 10 železokrivcev, kateri bodo sposobni prevzeti samostojno delo. Glede plačila bo treba najti primeren način, tako da bodo zadovoljni sposojeni delavci, njihovo podjetje in mi.

K tej točki dnevnega reda — poročila članov DSP — se sprejme sklep, da se za prihodnje poročilo na delavskem svetu določi tov. Plemelja. Na poročilo naj se pripravi, tako da bo poročanje potekalo hitro in izčrpno.

Ad. 3:

Tov. Tarmanova prečita navodilo za volitev v delavski svete in izvleček sklepov DS podjetja z dne 15. 5. 1964. V sklepih je določeno, da naša PE voli v DSP 3 člane in to: 1 (2 leti), 2 (1 leto).

V delavski svet poslovne enote volimo 20 članov in sicer 10 za 1 leto in 10 za dobo 2 let. Svetov obračunskih enot ne bomo volili, ker je cela poslovna enota ena obračunska enota.

V komisijo za sestavo volilnega imenika zav olitve v DSP so imenovani:

1. Ljuba Terman, predsednik
2. Marija Kramar, član
3. Cilka Baloh, član

V volilno komisijo:

1. Janez Makovec, član
2. Marica Ambrožič, član
3. Franc Skriec, član

DS poslovne enote je imenoval komisijo za sestavo volilnega imenika in volilno komisijo za volitve v DS poslovne enote v istem sestavu kot za volitve članov v CDS.

Potrebno je izvoliti še volilni odbor, kar pa izvoli volilna komisija sama.

Komisija za volilni imenik je dolžna sestaviti volilni imenik v roku 3 dni. Volilni imenik ostane razgrnjen na volišču, za katero je sestavljen, 7 dni. Le-tega je treba dopolnjevati do zadnjega dne pred volitvami.

Predlogi kandidatov v DS se predlagajo na množičnem sestanku. Na tem sestanku mora biti navzočih vsaj 1/3 volivcev — članov kolektiva.

Množični sestanek oz. zbor volivcev delovne skupnosti glede volitev je nujno sklicati do 5. junija. Nujno je, da so zajeti tudi vsi sektorji. Zbor skliče predsednik DS in ga vodi do izvolitve delovnega predstava. Za vsakega predlaganega kandidata je treba, da poleg predlagatelja njegov predlog potrdijo vsaj še 3 člani.

Tov. Tarmanova

je prečitala nato še navodilo o kandidiranju ter nalogah volilne komisije.

Tov Kramar

poudari, da moramo pri izboru kandidatov za DS gledati na to, da so predlagani kandidati delovni, strokovno sposobni, razgledani in da se politično udeležujejo.

Kandidati za CDS pa poleg navedenega še to, da so bili aktivni člani DS poslovne enote.

Ad. 4:

1. Ilija Vergles prosi za odprodajo parketa in plošče (keramičnih).

Sklep: Ta material se ne odprodaja.

2. Stefan Vogrinčič prosi za odkup 100 kg betonskega železa.

Sklep: Prošnji se ugoti.

3. Marica Ambrožič prosi za nekaj prevozov in proti posojilu opažne plošče.

Sklep: Prevozi se odobrijo po režijski ceni, katera velja za vse nadaljnje prevoze. Opažne plošče se ne posodijo.

4. Marija Poklukar prosi za 25 vreč cementa.

Sklep: Prošnji se ugoti.

5. Alojz Kunčič prosi za odprodajo 240 kosov opeke votlaka.

Sklep: Opeka se mu lahko odproda iz zaloge v »Elan«.

6. Jože Lunar prosi za enkratni prevoz peska iz kamnoloma Jesenice na Bled.

Sklep: Prevoz se odobri po režijski ceni.

7. Sindikalna podružnica oz. kegljaški klub prosi za pomoč v zvezi stroškov, ki so nastali z najemnino kegljišča na Sportnem igrišču.

Sklep: Vloga se reši v okviru danih možnosti.

8. Občinski komite nas je obvestil, da b. izšla nova knjiga »Gibanje med obema vojnama« v Sloveniji, Trstu in Koroški.

Naroči se 1 knjiga.

9. Odbor za gradnjo — Sportno-kulturno društvo Jesenice prosi za denarno pomoč pri gradnji betonske plošče in apelira na nas, naj bi jo izdelali.

Sklep: Finančnih sredstev v ta namen nimamo na razpolago, kolikor bomo prevzeli delo, ga opravimo z nekoliko nižjo ceno.

10. Prečitan je bil zapisnik o ogledu HTV komisije z dne 17. IV. 1964.

K temu tov. šef predlaga, da se kaznuje vse odgovorne, kolikor ne bi vseh pomanjkljivosti odpravili po tem zapisniku d. 31. V. 1964.

Prav tako se bo prakticiralo v bodoče.

11. Tov. Simeonov je povedal, da se posojajo osnovna sredstva tujim podjetjem, kar je nepravilno.

Sklep: Na predlog tov. šefa naj tov. Simeonov ugotovi, kdo je ta osnovna sredstva posodil, oziroma odobril posojilo.

12. Tov. Franc Vovk prosi za enkratni prevoz gramoza in črnice.

Sklep: Prevoz se odobri.

Zasedanje je bilo končano ob 19. uri!

Delavski svet gradbenega vodstva Maribor

SKLEPI

XVII. rednega zasedanja DS »Gradis«
PE Maribor, z dne 18. V. 1964

1. Na podlagi 6. sklepa zadnje seje DS podjetja se skličejo zbori volivcev za volitve v DSP, DS gradbenega vodstva in svete obračunskih enot.

2. Za izvedbo volitev se imenuje volilna komisija v sestavi:

Albert Steineker, predsednik
Edvard Volk, tajnik
Oto Sekol, tajnik

3. Za sestavo volilnega imenika se imenuje komisija v sestavi:

Ivan Gajšt, predsednik
Jelica Ozvaldič, član
Lojzka Vogrin, član

4. Prošnja tov. Marjana Starovasnika se ne odobri, ker imenovani ni podal zadostne utemeljitve in bi se morale podobne primere enako obravnavati v vsem kolektivu.

5. Gradbišče »Drava« bo sicer samostojna delovna enota, vendar se smatra kot obračunska enota gradbenega vodstva Maribor.

6. Potrdijo se predlogi kadrovske komisije Gradis, gradbenega vodstva Maribor.

7. Predloge tov. Veita bo proučil strokovni svet.

8. Ing. Ivana Laha, predsednika strokovnega sveta obračunske enote uprave, se zadolžuje, da skliče strokovni svet in da na prihodnji seji poroča o delu sveta.

9. Vodstvo gradbišča samski dom II. se opozori, da je odlaganje žagovine pri kole-sarnici zaradi nevarnosti požara strogo prepovedano.

10. Prihodnja in zadnja seja DS bo na Pohorju.

11. Pravilnik o samskih domovih in delavskih naseljih bo DS obravnaval na svoji prihodnji seji.

Predsednik DS:
Alojz Zorec

Upravni odbor Ankaran

SKLEPI

XIII. seje upravnega odbora podjetja, ki je bila dne 6. junija 1964 v Ankaranu

1. Ugotovi se, da so sklepi zadnje seje delno realizirani, delno pa v postopku. Točka 8. — Poslovanje gradbenega vodstva Maribor se predloži na prihodnjo sejo. Prav tako se predloži na naslednjo sejo razprava o cenah za žerjave in o cenah prevozov.

2. Poročilo o prevzemu del v Nemčiji se vzame na znanje.

3. Za šefa prevzetega dela v Nemčiji se imenuje tov. Josipa Lipovca, tehničnega pomočnika na GV Ljubljana.

4. Za tehničnega pomočnika na GV Ljubljana se imenuje tov. ing. Saša Skulja, dosedaj zaposlen na Obratu gradbenih polizdelkov.

5. Za direktorja kadrovske službe imenuje upravni odbor tov. ing. Dragovana Severja.

6. Predlog popravka določil statuta glede na novi zakon o volitvah delavskih svetov in drugih organov upravljanja v delovnih organizacijah se sprejme in predlaga v odobritev delavskemu svetu podjetja. Besedilo popravkov je sprejeto v celoti, kot je bilo predloženo v gradivu za sejo upravnega odbora z dopolnitvijo, da se v čl. 205 v 1. odst. zamenja beseda »vodja kadrovske službe« z besedo »direktor kadrovske službe«.

7. Predlog pravilnika o osebnih zaščitnih sredstvih se predloži delavskemu svetu v potrditev s spremembo besedila čl. 27., ki se pravilno glasi:

»Za zavarovanje nog pri ostalih delih, ki niso omenjena v čl. 25, dodeljuje podjetje gradbenim delavcem delovne čevlje tako, da delavec sam nosi del stroškov. O dodeljevanju sklepa vsako leto pred nastopom sezone delavski svet podjetja. Pri tem se določi tudi osebna udeležba delavca pri stroških, ki pa ne sme biti manjša od 40 %.«

8. Upravni odbor podjetja odobri udeležbo na strokovni ekskurziji, ki jo organizira Jugoslovanski gradbeni center v Češkoslovaško, Zahodno Nemčijo, Vzhodno Nemčijo naslednjim tovarišem: ing. Saša Skulj, ing. Drago Dolenc, ing. Boris Vede in ing. Michael Pihoda.

9. Za izpolnitev osnutka pravilnika o strokovni izobrazbi in praksi delavcev pod-

jetja, ki delajo investicijsko tehnično dokumentacijo, in oseb, ki vodijo posamezne vrste del pri graditvi investicijskih objektov, se določi strokovna komisija v sestavi: tov. ing. Jože Uršič, ing. Dragovan Sever, ing. Mitja Kiler, Marjan Primožič in Drago Bilas.

Predsednik UOP:
Ing. Saša Skulj

Upravni odbor Ljubljana

SKLEPI

IV. redne seje UO gradbenega vodstva
Ljubljana, z dne 23. V. 1964

1. Osvoji se nov predpis o povračilu potnih stroškov, ki ga je sprejel DS podjetja na XIX. rednem zasedanju s pripombo, da UO poslovne note v izjemnih primerih lahko upošteva specifične primere in določi ustrezni vozniški dodatek.

2. Predlaga se DS gradbenega vodstva, da prouči v skladu z zakonom o delovnih razmerjih, ali je potrebno v širšem smislu preiti na nadurno delo in če se izvaja, v kolikšnem obsegu je nadurno delo potrebno.

3. Sprejme se na znanje prioriteta lista prosilcev za stanovanje s pripombo, da je lista le orientacijskega značaja.

4. Predlaga se DS gradbenega vodstva, da na prihodnji seji določi sredstva, namenjena za nakup stanovanj.

5. Prošnja tov. Drage Kreslč za odobritev denarne pomoči se odstopi sindikalni podružnici gradbenega vodstva.

6. Pritožba tov. Milke Kiks zaradi prestavitve na drugo delovno mesto se kot neut-

meljena zavrne. UO ugotavlja, da je bila premestitev opravljena po službeni potrebi in ne kot je navedeno v pritožbi.

Strokovnemu svetu komunale se svetuje, da v bodoče občasno premešča vse delavke v okviru obračunske enote.

Predsednik UO gr. vodstva:
Edo Kragelj

Upravni odbor Maribor

SKLEPI

X. redne seje UO Gradiš, gradbeno vodstvo
Maribor, z dne 18. V. 1964

1. Potrdi se razpored zborov volivcev.

2. Spremembo zakona o volitvah je raztolmačiti na samih zboreh volivcev na sektorjih.

3. Prošnje za delovodsko šolo je vložiti v kadrovske oddelke gradbenega vodstva. Komisija v sestavi: šef, inženir, Zajšek, Gajšt pa naj na podlagi razpisa dospele prošnje individualno obravnava.

4. Elizabeti Požgan se obračuna kilometrina za kolo, in sicer za nazaj, začenši od dneva, ko je pričela prevažati malico za tamkajšnje gradbišče.

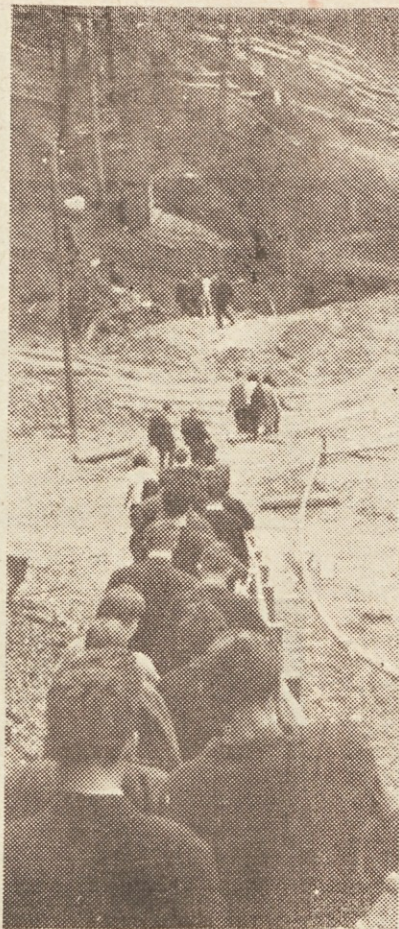
5. Baraka v Rušah se proda tov. Leopoldu Raušlu. Za določitev cene in izvedbo tega sklepa so zadolženi: tov. Janžekovič, Roškar in Pukšič.

6. Na prošnje, naslovljene na UO bodo prosilci dobili pismeni odgovor.

Predsednik UO:
Miro Švehla

Šepetavec

Strokovna ekskurzija v Pirišci

Vesna Ullen

MALI INTERVJU

Skoraj 20 let pri nas

Malo, zelo malo je v našem kolektivu delavcev, ki bi se lahko pohvalili, da so v »Gradisu« prav od prvih dni, od leta 1945. Eden takih je tudi mojster strgarske delavnice in novogradnje v Kovinskih obratih Ljubljana, tovariš Alfred Brank. Prihodnje leto bo poteklo 20 let — celi dve desetletji — od kar živi in dela sredi našega kolektiva.

»Kako kaj gre, tovariš Brank,« smo ga te dni spet pobarali.

»O, kar dobro. Ne morem se pritožiti,« je odvrnil. Nekdo pa je pol v šali pol zares pripomnil, da so takšne vrste ljudi pač vedno zadovoljni, ker so z delom »gor rasli« in ker enostavno uživajo v delu: več ko ga je, bolje se počutijo.

»Kakšna pa je razlika med nekdanjimi in današnjimi časi?«

»O, zdaj pa je bolj živimo,« je odvrnil. Povedal je, da je tik pred vojno zaslužil okrog 1000 dinarjev na mesec, sededa z 10-urnim delavnikom. »Sededa pa so danes neprimerno večje zahteve,« je dodal. »Kdo pa je včasih sploh mislil na avto, motor, televizijo in druge reči?«

Vprašali smo ga, kaj bi si želel izboljšati v svoji delavnici.

»No ja, saj delo kar lepo teče,« je odvrnil. »Imamo pač nekoliko težav z nabavo materiala, vendar tudi te ovire kolikor toliko uspešno premagujemo. Druga težava pa je v tem, da je naša proizvodnja precej peštr. Če bi lahko to proizvodnjo vsaj nekoliko bolj tipizirali, bi bilo tudi za nas delo precej lažje. Sededa pa je to zelo enostavno želeli, precej teže pa uresničiti. Smo pač odvisni od naročil tržišča, od investitorjev in drugih strank, za katere proizvajamo.«

NOVOST ZA ŽELEZOKRIVCE

Podporni distančniki za armaturo v železobetonskih konstrukcijah

Eden izmed osnovnih pogojev za kvaliteto naših železobetonskih konstrukcij je pravilno položena armatura. Dva razloga sta, ki narokujeta precizno vlaganje armature:

1. armatura mora biti v določeni oddaljenosti od tlačnega roba betona, da nosilnost konstrukcije ustreza predvideni nosilnosti;

2. armatura mora biti na celi dolžini prekrita s slojem betona, ki zagotovi zaščito proti rjavenju in drugim zunanjim vplivom na konstrukcijo.

Da dosežemo pravilno lego armature, se poslužujemo ali betonskih podložnih ploščic ali odrezkov armature ali drugih distančnikov, ki pa so vsi sorazmerno dragi v izdelavi, neprecizni v montaži in izdelavi, lahko se med betoniranjem premaknejo ali puščajo na vidnih betonskih površinah sledove, ki kvarijo videz betona.

Slika kaže distančnik iz plastične mase, ki nima nobene od navedenih

napak. Po vzorcu distančnika, ki ga uporabljajo povsod v svetu, izdeluje take distančnike že tudi pri nas večje število proizvajalcev. Njihova cena je od 6,50 do 8,50 din za kos, to ceno pa bi lahko znižali, če bi izdelava obsegala veliko serijo, torej istočasno skupno naročilo za potrebe vsega podjetja. S skupno nabavo bi se tudi izognili nepotrebnemu številu različnih oblik, višin in dimenzij, ker bi lahko pravilno izbrali potrebni asortiment za podjetje.

Predlagani distančnik je možno pritrditi na glavno armaturo ali na razdelilno armaturo in stremena, je stabilen, ne pušča sledov na vidnih površinah in ga z uspehom uporabljajo že na nekaterih objektih tudi v našem podjetju.

Za skupno nabavo naj edince zberejo letno potrebo z opisom konstrukcij, nakar bi poskrbeli za izdelavo distančnikov, ki naj bi postali stalen pripomoček za pravilno polaganje armature. Ing. Petelen

Kolektivu „Gradis“ pristrčna hvala

Kot absolventi gradbene srednje šole v Ljubljani smo imeli priložnost ogledati si uspehe enega izmed naših največjih gradbenih podjetij v Sloveniji.

Da bi pokazali svoj napredek in tudi nam — bodočim gradbenikom — omogočili ogled njihovih gradbišč, so nas povabili na enodnevno ekskurzijo na vsa gradbišča na Gorenjskem. Bili smo prijetno presenečeni in se povabilu podjetja za to ekskurzijo z veseljem odzvali.

Že nekaj pred osmo smo se zbrali pred upravo podjetja »Gradis« v Korytkovi ulici.

Povabili so nas v sejno dvorano, kjer nas je pozdravil dipl. ing. Jože Uršič, pomočnik glavnega direktorja. Po pozdravnem govoru nam je tov. Lojze Cepuš na kratko opisal razvoj podjetja in delo kolektiva. Marsikomu se je zdel nemogoč tako hiter razvoj podjetja, toda grafikon, ki so nam nazorno prikazali dviganje storilnosti in poleg tega še padanje števila zaposlenih. To je dovolj jasen dokaz, da »Gradis« ni zaman tako upoštevan podjetje. Vsakdo si pred odhodom v operativno po končanem šolanju želi, da bi prišel v perspektivno podjetje. Prepričana sem, da si nisem edina želela sodelovati v njihovem kolektivu.

Pred upravo sta nas že čakala dva udobna avtobusa, naša prva postaja je bila Gradisova betonarna na Smartinski cesti. Čeprav nismo bili

prvič v betonarni, smo z zanimanjem sledili poteku dela v posameznih halah in na prostem. Tu izdelujejo od kanalizacijskih cevi raznih dimenzij, žilindrih zidakov, dimniških elementov »Shunt«, raznih montažnih elementov za gradnjo blokov in garaž vse do nosilcev raznih dimenzij iz prednapetega betona. Gradisova betonarna je največ pripomogla k razvoju montažne gradnje objektov, saj izdeluje vse vrste elementov za to gradnjo.

Po ogledu betonarne smo se odpeljali proti Javorniku in se mimo grede ustavili na odcepu bodoče avto ceste — gorenjske magistrale, kjer ima »Gradis« svojo gramoznico. Nova avtomobilska cesta bo zamenjala dosedanje, že precej obrabljeno, in s tem bo omogočen večji in udobnejši promet po Gorenjski. Na Javorniku smo si ogledali gradbišče nove jeseniške valjarne, objekt je dolg ca. 600 m, osnovna konstrukcija je jeklena, zakovičena in varjena. Stene so zapolnjene z votlo opeko. Gradnja nove valjarne je zelo zapletena, posebno še odvodnjavanje in izvajanje temeljev v notranjosti hale.

Od tod smo se odpeljali v Gradisovo nacelje na Jesenicah, kjer smo dobili obilno malico. V nekaj minutah so se naši obrazi spremenili, postali so nasmejani, saj smo si hitro potešili lakoto in s polnimi trebuški nadaljevali pot proti Ljub-

nem. Tu so že začeli z gradnjo prvega mostu, ki bo dolg ca. 250 m, drugi pa bo dolg ca. 400 m. Oba mostova bo povezoval predor dolg 220 m. Povzpeli smo se na vrh hriba, odkoder smo imeli čudovit razgled na traso bodoče avto ceste in na gradbišče prvega mostu. Tudi tu smo se ustavili v Gradisovem naselju in bili ponovno pogoščeni. Prepričali smo se tudi, da ima »Gradis« lepo in vzorno urejena naselja za zaposlene.

Na cesti sta nas čakala avtobusa in v prijetnem razpoloženju smo zaključili našo ekskurzijo z zadnjo vožnjo, katere cilj je bila Ljubljana. Vrnili smo se v mraku in se s prijetnimi spomini poslovili drug od drugega.

Vzgoja in izobraževanje kadrov leži največ na šolah in njihovih prosvetnih delavcih. Zato je zelo pomembna povezava med operativno in bodočim kadrom, kajti pouk v šoli se v marsičem razlikuje od dela v operativni. Z organizacijo te ekskurzije nam je »Gradis« omogočil zelo koristno srečanje z operativno, saj smo imeli priložnost, da se поблиže seznanimo z delom, ki nas čaka v najbližji bodočnosti v operativni.

Kolektivu »Gradisa« se najlepše zahvaljujemo za prijetno in poučno ekskurzijo.

Vesna Ullen
absolventka Gradbene tehniške šole v Ljubljani

PLANSKI BAROMETER ZA MAJ

A. Uspeh podjetja

V mesecu maju 1964 je izvršilo podjetje skupni plan 139%, gradbena dela 144%, obrtniška dela pa 125%.

Skupnega letnega plana je izvršeno 39,74% ali za 11,23% več, kot je planirano, letnega gradbenega plana je izvršeno 39,45% ali za 12,10% več, kot je planirano, letnega plana obrtniških del pa je izvršeno 41,17% ali za 7,01% več, kot je planirano za to obdobje.

Pri realizaciji je upoštevana vrednost 93 milijonov din gradbenih del v Skopju, ki niso zajeta v letošnjem planu podjetja.

Podrobnejši podatki so razvidni pri obdelavi posameznih enot in iz posebne tabele.

B. Uspeh gradbenih enot

Gradbišča so kot celota izvršila skupni mesečni plan 144%, gradbeni plan 153%, obrtniška dela pa 125%.

Skupni letni plan pa so gradbišča izvršila 40,73% ali za 12,51% več, kot je planirano, gradbeni letni plan 40,60% ali za 13,15% več, kot je planirano in obrtniška dela 41,17% ali za 7,01% več, kot je planirano za to obdobje.

Mesečni gradbeni plan so presegla vsa gradbišča. Odstotek preseganja plana se giblje od 2 do 95.

Podrobnejši podatki preseganja plana za posamezna gradbišča so razvidni iz tabele.

A. Gradbišča

Planski pokazatelji

Realizacija v %
za maj 1964
komulativno

Letni plan:
a) skupna dela

b) gradbena dela

c) obrtniška dela

Produktivnost
za maj 1964

PREGLED REALIZACIJE PO POSLOVNIH ENOTAH ZA MAJ 1964

	Planski pokazatelji	Gradis skupaj	Gradb. skupaj	Ljubljana	Maribor	Celje	Jesenice	Ravne	Zalog	Koper	Kranj
Realizacija v %	skupna dela	139	144	121	136	178	147	182	135	165	82
	gradbena dela	144	153	148	123	193	159	181	158	160	102
	obrtiška dela	125	125	82	193	146	60	186	85	178	60
plan v %		28,51	28,22	28,1	30	28	27	25	30	27	29
realizacija v %		39,74	40,73	33,9	40	50	39	45	40	44	24
+ — v %		+ 11,23	+ 12,51	+ 5,8	+ 10	+ 22	+ 12	+ 20	+ 10	+ 17	— 5
plan v %		27,35	26,45	21,5	30	28	27,4	25	30	27	29,9
realizacija v %		39,45	40,60	31,9	37	54	43,6	45	47	43	23,3
+ — v %		+ 12,10	+ 13,15	+ 10,4	+ 7	+ 26	+ 16,2	+ 20	+ 17	+ 16	— 6,6
plan v %		34,16	34,16	50	30	28	24,6	25	30	27	42
realizacija v %		41,17	31,17	41	58	41	14,5	46	26	48	25
+ — v %		+ 7,01	+ 7,01	— 9	+ 28	+ 13	— 9,9	+ 21	— 4	+ 21	— 17
plan		884	735	735	811	628	764	833	668	616	563
realizacija		1164	1033	922	856	1129	1375	1259	857	1122	581

B. Obrati

Realizacija plana v % za maj 1964 (komulativno)

Letni plan

Produktivnost za maj 1964

	Obrat skupaj	SPO Ljubljana	KO Ljubljana	KO Maribor	LO Sk. Loka	OCP Ljubljana	Projektivni biro
plan v %	29,31	26	30	32	31	29	42
realizacija v %	36,95	29	38	38	48	38	45
+ — v %	+ 7,64	+ 3	+ 8	+ 6	+ 17	+ 9	+ 3
plan	1466	2139	1345	1431	1540	1219	1309
realizacija	1785	3622	1472	1445	1748	1478	1600

C. Uspeh obratov

Obrati so kot celota izvršili mesečni plan 126%, letnega plana pa so dosegli 36,95% ali za 7,64% več, kot je planirano za to obdobje.

Mesečni plan so presegli vsi obrati, odstotek preseganja plana se giblje od 3—67.

Podrobnejši podatki drugih planskih pokazateljev so razvidni iz tabele.

Najtrši gordijski voz - repromaterial

Kolektiv KO Ljubljana se želi s svojo proizvodnjo letos približati (ali celo doseči) milijardo dinarjev realizacije

Kovinski obrati v Ljubljani, ki štejejo okrog 230 zaposlenih (od teh je okrog 40 vajencev), so si letos zadali v proizvodni plan 700 milijonov realizacije. Do konca maja bi morali po planu realizirati 210 milijonov, dejansko pa je realizacija dosegla 256 milijonov, tako da so v prvih 5 mesecih presegli planirano proizvodnjo za 26 %.

Vendar pa se kolektiv noče zadovoljiti samo s tem, kar so si zastavili v planu. Tiha in skrita želja vsega kolektiva je, da bi svoj plan prav krepko presegli, tako da bi se močno približali ali celo dosegli — milijardo dinarjev realizacije.

»Za to imamo precej možnosti,« je pripovedoval šef te poslovne enote, tovariš Jože Repše. »Plan je po dinamiki tako razdrobljen, da računamo na precej večjo realizacijo zlasti v poletnem obdobju, torej od maja pa tja do oktobra. Vendar pa...«

Tisti »pa« so seveda težave. Povod jih je dovolj, tudi v kovinskih obratih. Glavna ovira, s katero si v tem kolektivu neprestano belijo lase, je — repromaterial. Pravzaprav ne samo reprodukcijski material, marveč tudi nekateri rezervni deli. Najbolj kritično je z različnimi pločevinami, zlasti debelejšimi, nič manj pa z vsemi vrstami ležajev, z U-nosilkami, nekaterimi kablji in podobnimi materiali.

»Vsa dela v remontnih delavnicah so tempirana na manjša tekoča popravila,« je nadaljeval tovariš Repše, »žal pa ni časa za generalna popravila. Od 31 avtomobilov MAZ, ki jih imamo, jih kar 10 čaka na generalno. Toda kaj, ko...«

Spet tisti »ko...« v skladišču II (avto deli, deli za stroje) znaša vrednost blaga 171 milijonov, pri vsem tem ni niti toliko rezervnih delov, da bi lahko temeljito in generalno popravili dva avtomobila MAZ.

Seveda kolektiv rešuje to perečo problematiko, kolikor je v njegovih močeh, čeprav je to včasih »bitka na nož«. Po besedah tovariša Repše jim je zadnje čase uspelo zagotoviti si nekatere zelo kritične materiale, čeprav s tem vseh težav seveda še ni konec.

V glavnem pa kolektiv z veliko prizadevnostjo in voljo izpolnjuje svoje naloge. Osebnih dohodkov so v zadnjem času nekoliko izboljšali, tako da ni več kričočih razlik med

kovinskimi delavci v drugih podjetjih in v »Gradiscu«. Izboljšali pa še bodo pravilnik o nagrajevanju, tako da bo še bolj prišla do izraza individualna produktivnost in nasploh prizadevnost posameznika. Vsako soboto imajo redne sestanke, na katerih obravnavajo in rešujejo tekoče probleme.

In še to: nova »leteča« servisna služba, čeprav šele nedavno vpeljana, je že pokazala dobre rezultate, zlasti v tem, da so obrati postali precej mobilni in ekspeditivni.

»Naš cilj je z istim številom ljudi ustvariti večjo proizvodnjo, doseči in preseči plan,« je zaključil tovariš Repše. Zato bodo v obratih bolj nagrajevali tudi organizatorje proizvodnje, ki lahko znatno povečajo produktivnost v tej ali oni ekonomski enoti (obratu imajo namreč 4 ekonomske enote). Z drugimi besedami bi lahko tudi rekli: z nenehnim izboljševanjem osebnih dohodkov delavcev ustvarjati vedno večjo in večjo proizvodnjo. In če k temu dodamo, da so Kovinski obrati v letih 1962—63 rešili okrog 13 stanovanjskih problemov svojih delavcev in da bodo letos zelo verjetno kupili še 4 stanovanja ter s tem dali »stanovanjsko vprašanje« ad acta, potem lahko trdimo, da v tej poslovni enoti res ni razlogov za pesimizem.

Strojniki v Kovinskih obratih Ljubljana

Iz remontnih delavnic Kovinskih obratov Ljubljana

BEŽEN OBISK V POSLOVNI ENOTI KRANJ

Že letos začetek pnevmatikanne?

Poslovna enota Kranj, ki zaposluje 260 ljudi, ima v letošnjem planu realizacijo 600 milijonov dinarjev. Po besedah šefa te poslovne enote, tovariša Marjana Frasa, pa izpolnitev plana sploh ni problematična, zelo verjetno bo letošnji plan ne samo dosežen, marveč tudi presežen.

Trenutno imajo Kranjčani polne roke dela na celi vrsti objektov, ki so jih začeli graditi že lani. Tako gredo h koncu dela na veliki industrijski hali na Gašteh (novi proizvodni obrati tovarne »Savac«), na športnem stadionu, na obratu družbene prehrane, pri adaptaciji stare pošte, na trafo postaji in tudi na dveh stolpih, ki jih je kolektiv začel graditi za trg. Eden od obeh stolpcev bo vseljiv že te dni, drugi pa čez

kak mesec. Vrh tega delajo še v starih obratih »Save« v Kranju, in sicer črpalnico, trafo postajo in kotlarno, ki bo preurejena na kurjenje z mazutom.

»Že v kratkem bomo začeli graditi še tri nove stanovanjske stolpiče za trg tipa G-62,« je nadaljeval tovariš Frasa. »Vrh tega pa se odpirajo nova dela tudi na Gašteh ob novi industrijski hali »Save«, ki smo jo dogradili. Gre namreč za novo, veliko pnevma-

tikarno, ki bi bila dolga 260 m in široka 54 m. Ni izključeno, da bi do začetka gradnje tega velikega industrijskega objekta prišlo že letos. Če ne bo zaprek in motenj z načrti in drugimi investitorskimi »boleznicami«, potem bi se že letošnjo jesen veliki gradbeni stroji zagrizli v zemljo, začel bi se izkop temeljev. Vsekakor bi bilo takšno delo kar primerno za pozno jesensko obdobje, ker bi bilo delo omogočeno tja do zime in morda prav v zimskih mesecih.

In kaj je še novega v kranjski poslovni enoti? V samskem naselju so lani postavili novo stanovanjsko barako, tako da je zdaj za vse dovolj prostora. Preuredili so tudi kuhinjo, postavili nov štedilnik in sploh prebelili

kuhinjske prostore, da so kot novi.

Kakih večjih problemov enota nima, v sedanji dinamiki je nekoliko kritično le pomanjkanje dobrih zidarjev. Stara hiba, ki jo poznamo že leta in leta in na vseh gradbiščih pa so obrtniške kapacitete. Zaradi premajhnih obrtniških kapacitet se skoraj vsaka gradnja zavleče za 2 do 3 mesece, nekatere tudi dlje. Pri tem pa so nevednosti še večje, ker nekateri investitorji postavljajo nemožne zahteve in zahtevajo na primer, da mizarsko opremo za ta ali oni objekt v Kranju izdelajo obrtniki na Primorskem ali v Prekmurju. Takšne »muhe« investitorjev še bolj otežijo že itak perečo problematiko obrtništva.

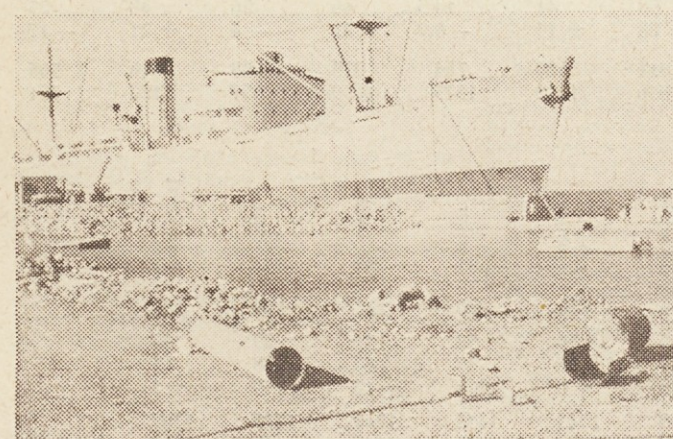
Na gradbišču farme bekcnov v Ptuj. Čeprav je dela ogromno so graditelji vedno dobre volje

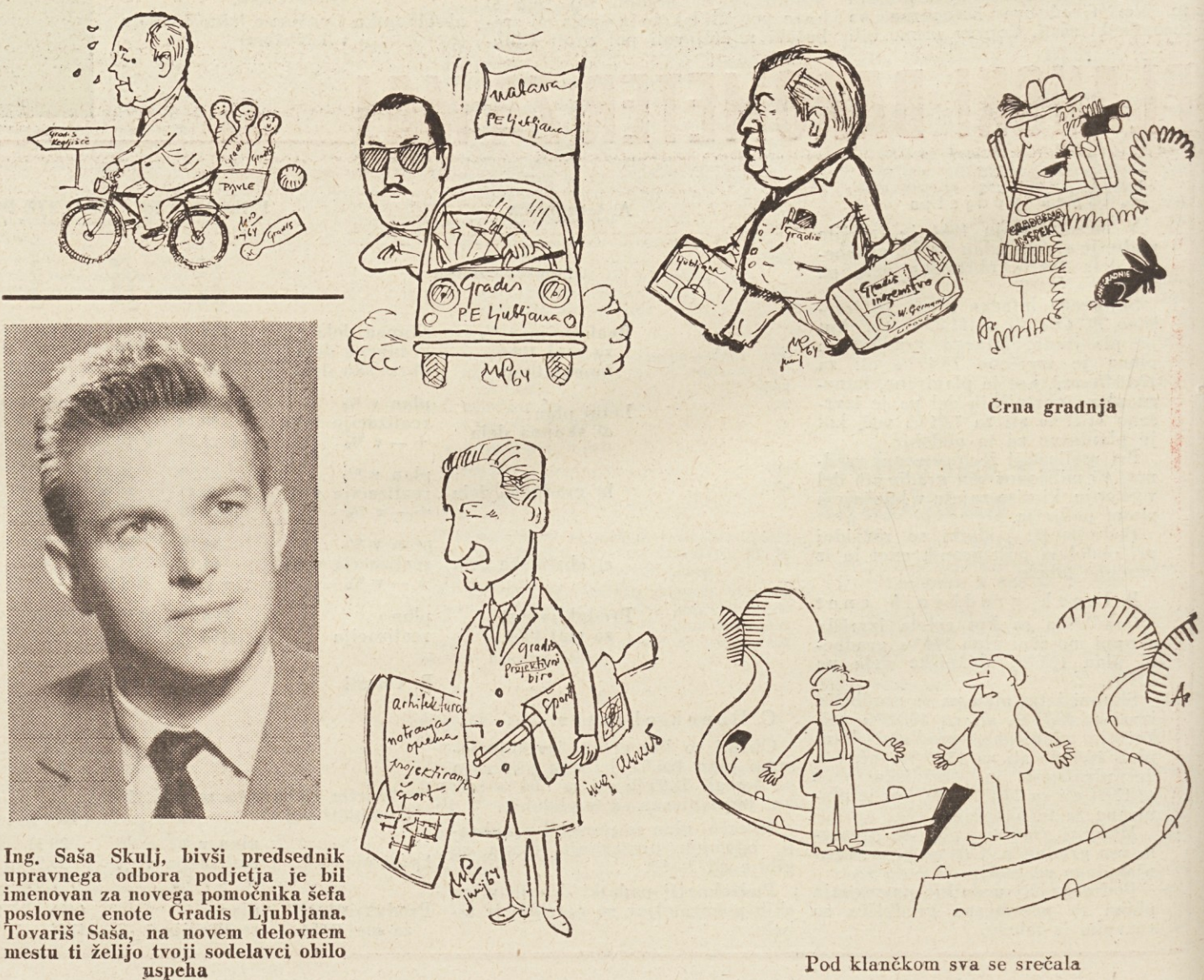
Včasih tudi taka mehanizacija prav pride

Del članov kolektiva počitniškega doma v Poreču. Pridite in dobro vas bomo postregli

Čas dopustov je pred nami. Ladja v Kopru že čaka naše člane kolektiva

Črna gradnja

Pod klančkom sva se srečala

Ing. Saša Skulj, bivši predsednik upravnega odbora podjetja je bil imenovan za novega pomočnika šefa poslovne enote Gradisc Ljubljana. Tovariš Saša, na novem delovnem mestu ti želijo tvoji sodelavci obilo uspeha